

Kraljica Marija v Kanadi. - Klani v Herrinu ubili 2 osebi.

VELIČASTEN SPREJEM KRALJICE MARIJE V KANADI.
— RUMUNSKO LJUDSTVO NAVDUŠENO, KER JE NJIH KRALJICA V AMERIKI SPREJETA S TAKIM POMPOM. — KRALJ FERDINAND DOBI DRUGE ZDRAVNIKE.

Montreal, Que. — V sredo je prispela kraljica Marija s svojim spremstvom v Montreal, kjer je bila sprejeta z velikim pompom. Njej na čast so Kanadčani priredili razne zabave, tako da je bila kraljica ves dan zaposlena. Poročilo pravi, da se princ Nikolaj zanimala za železnice in je z želez/uradniki pregledoval tamkajšne železniške naprave. Pokazal je, da se zanima zlasti za sistem odpravljanja vlakov in za varnostne naprave.

Ko so se visoki gosti peljali skozi mesto, je bilo ob straneh ulice vse polno ljudstva, ki je navdušeno pozdravljalo kraljico.

Bukarešt, Rumunija. — Rumunski listi poročajo, da kralj Ferdinand ni res tako nevarno bolan, a vendar, ker je pri ljudstvu zelo priljubljen in se bojijo za njega, bodo poklicali zdravnike iz drugih držav k njemu. Doslej so ga zdravili le domači in francoski zdravniki.

Iz urada rumunskega zunanjega ministrstva izjavljajo, da je neresnična vest, da bi kralj Ferdinand brzojavil kraljici, naj se vrne domu.

Listi poročajo, da vlada v Rumuniji med ljudstvom navdušenje, ker je njih kraljica povsod v Ameriki sprejeta s tako velikimi častmi.

DVOJNI SAMOMOR V NEW YORKU.

New York, N. Y. — V hotel Martha Washington sta prišli Mrs. Bertha Washauer, stara 50 let, iz Brooklyna, in njena 32 let stara hči Dorothy. 20 minut po temu, ko sta se nastanili, je že Mrs. Washauer skočila z okna v 11. nadstropju in mrtva obležala na ulici. Takoj za njo pa skoči tudi Dorothy. Let-a je pa obvisela na balkonu devetega nadstropja, kjer se je slučajno mudila neka strežnica, ki je kandidatini smrti hotela pomagati. Dorothy je pa kričala, naj jo pusti, da gre za materjo in je močno suvala z nogo strežnico, grozila ji je, da tudi njo seboj potegne, ako jo ne spusti. Ni preostajalo strežnici drugega, spustila jo je — šla je Dorothy za materjo, bila je tudi na mestu mrtva.

V sobi so našli listek v katerem je bilo napisano, naj obvestijo Mr. A. Heydermana; on že ve kje se nahaja denar in zlatina. Heyderman, ki je brat od Mrs. Washauer, je rekel, da je bila sestra nedavno izpuščena iz umobolnice.

Prijatelji in somišljeniki kaj bote storili v zaključni jubilejni kampanji za "Am. Slovenca"?

"BOB" PREPOVEDAN V MANDZURIJI.

Tokio, Japonsko. — Od tukaj poročajo, da je maršal Čangtso-lin izdal prepoved ženskam, da bi si strigle lase po modi. Težka kazen zadene tisto, ki bi se ne pokorila prepovedi. Določil je tudi starost, v kateri smejo stopati v zakonski stan, in sicer za dekleta 16 let in za fante 18.

PETERNEL NASTOPI KAZEN.

Morilec svoje žene, Frank Peternel, je bil obsojen na štirinajst do petindvajset letno ječo, katero kazen je že nastopil.

Sheboygan, Wis. — Frank Peternel, star 61 let, morilec svoje žene, je bil zdravniško preiskan, ugotovili so, da je pri čisti pameti obsodili so ga na štirinajst do petindvajset letno ječo, katero kazen je nastopil v državni ječi v Wau-pun. Prvih 24 ur je predsedel v samotni celici, kakor je običaj za vsakega jetnika, ki nastopi kazen.

Kakor je že bilo poročano, Frank Peternel je živel zadnja leta v kuhinji ležečo sostanovalec Joe Urh. Mr. Urh je takoj obvestil šerifa, začela se je gonja za Frankom, na katerega je padel sum. Dobili so ga še tisti dan v bližnjem gozdu in privedli v okrajno ječo, kjer je zločin priznal.

Obdolžen je bil umora druge vrste, kazen je nastopil v ponedeljek.

DVOBOJ S TIGROM.

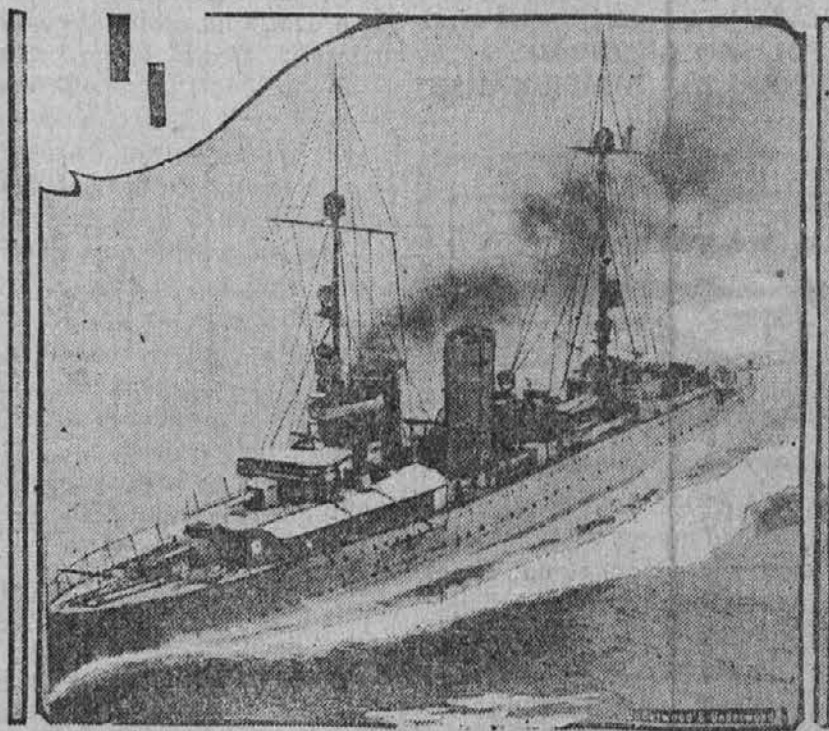
Houston, Tex. — C. A. Wilson, superintendent parkov v Minot, N. D., je z nekim tovarišem vstopil v kletko krvoločnega tigra. Ker je zver stala tik pred vratmi, jo je Wilson udaril s klobukom po obrazu in ukazal, naj gre v kot. Tiger je pa bil drugega mnenja in skočil na Wilsona. Začel se je boj, ki bi se bil usodepolno končal za Wilsona, da ni njegov tovariš potegnil revolver in zver ustrelil. Wilson je zadobil težke poškodbe, kajti tiger ni božal, ampak kremplje globoko zasadil v Wilsonovo levo ramo, katero mu je silno razmesaril. 22 vbojla je bilo potreba, da mu je zdravnik zašil rane.

Prečitajte gotovo razglas zaključne jubilejne kampanje v tej številki!

POSLANCI V ANGLIJI PRI-DEJO NA SEJE PIJANI.

London, Anglija. — Dr. Alfred Salter, poslanec delavske stranke, je obdolžil nekega tovariša, da je bil pijan pri zborovanju. Obdolženi je zahteval, da bi dr. Salter prekal kar je govoril. Salter pa, mesto da bi prekal, je rekel, da je videl že več poslancev v zborovnici v pijanem stanju, in to bodisi ene ali druge stranke, vsi ga zavračajo. Rekel je, da je tudi videl poslance stranke kateri on sam pripada, da so bili pijani do onemoglosti. Vsi tedaj, tako pravi dr. Salter, jaz ne odstopim od tega kar sem rekel, temveč še potrdim. — Pač lepo izpričevalo za zastopnike ljudstva.

HOLANDSKI PARNIK V NEW YORKU.

Na sliki vidimo holandsko moderno lahko križarko Sumatra, ki je nedavno obiskala New York, kjer se je mudila deset dni, nakar je nadaljevala potovanje proti Vzhodni Indiji. Sumatra je 509 čevljev dolga in nosi 7000 ton ter vozi z brzino 30 vozlov na uro. Na križarki je 480 mož.

ZOPETNI NEMIRI V HERINU.

V Williams okraju je zopet med dvema nasprotujočima se strankama sovraštvo prikipelo do vrhunca; dve osebi sta mrtvi.

Herrin, Ill. — Boj med nasprotujočima si strankama v Williams okraju se je zopet začel in zahteval svoje prve žrtve. William McQuay, star 24 let, je bil najden mrtev v svojem avtomobilu na cesti med Herrinom in Johnson City. 16 strelcov iz strojnice je dobil on sam, na avtu je pa bilo 28 znakov od krogel. Druga žrtev pa je padla zadeta od štirih krogel, ta je, Ward Jones, star 35 let.

Obe žrtvi sta bili znani kot nasprotniki Klanov. Da so morilec Klani, je gotova stvar, preiskava je v teku. Ker pa nimajo oblasti nobenega sledu za morilce, in ker imajo Klani povsod svoje zaveznike, jim bo težko priti na sled.

DRUGO ŽRTEV BREZVESTNEGA MORILCA NAŠLI V TOLEDO.

Toledo, O. — V teku 24. ur je na zagoneten način prišla ob življenje že druga ženska. Prva je bila 26 letna učiteljica, katere truplo so našli v bližini šole, druga pa Mrs. Mary Allen, stara 47 let, katere truplo je bilo najdeno v jedilni sobi na njenem domu. Truplo je našel soprog, ko se je vrnil domu z dela. Pred tema dvema, so v teku 14. mesecev prišle tudi tri druge ženske na zagoneten način ob življenje. Določena je nagrada za tiste, ki bi bil v stanu dati kakšno pojasnila, da bi se prišlo na sled zločincem.

GONJA ZA ZLATOM NA ŠVEDSKEM.

Skelleftea, Švedsko. — V provinci Vesterbotten so našli velika ležišča zlate rude, kjer je že bakrena in srebrna. Trumoma hodijo tja prospektorji in iščejo bogastva.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA."

MARS SE VEDNO ZAVIT V MISTERIJO.

Znanstveniki so s svojimi aparati opazovali spet planet, ki je bil najbližje naši zemlji, niso pa ničesar novega odkrili.

Williams Bay, Wis. — V noči od torika na sredo je bilo kaj živahno v Yerkes opazovalnici, kjer so znanstveniki z aparati — velikimi teleskopi opazovali planet Mars, ki je bil "samo" 42,500,000 milj oddaljen od naše zemlje. Pa tudi po drugih opazovalnicah so se trudili, da bi odkrili kaj skrivnosti o temu planetu, a niso imeli uspeha, Mars bo še dalje ostal zavit v misterijno meglo.

Poročajo, da je bilo vreme kakor nalašč za opazovanje. Znanstvenikom je največ na temu, da bi ugotovili, ako žive na planetu ljudje. Kakor vedno po sličnih opazovanjih, tako tudi zdaj pravijo: — lahko mogoče, da so gori živa bitja; pa tudi, da jih ni. To vemo že davno.

Prof. E. B. Frost pravi, da je le bolj verjetno, da so bila na Marsu preje živa bitja, kakor pa da so — ali šele bodo. Prof. Frost tudi pravi, da takih ugodnosti še niso imeli za opazovanje kakor jih imajo zdaj, a pri vsem tem so ravno na tistem kakor bili preje glede skrivnosti Marsa.

Prečitajte gotovo razglas zaključne jubilejne kampanje v tej številki!

SUN PREKINIL MIROVNA POGAJANJA.

Peking, Kitajsko. — Vršila se je mirovna pogajanja med severnimi in južnimi armadami na Kitajskem, ki pa so se prekinila. Sunčuanfang, voditelj severne Kitajske, je bil uspešen v Čekiang provinci, kjer je udušil upor, vsled tega mu je zrastle greben in se ne mara več pogajati za mir. Poročilo pravi, da Sun pošilja svoje čete južno od Kiukiang, kjer se bo bila odločilna bitka. Vojna sreča je Kantonce zastopila; neko poročilo se tudi glasi, da je padel v boju vrhovni poveljnik Kantoncev Čiang Kajšek.

KRIŽEM SVETA.

Karakala, Armenija. — Potres, ki je napravil ogromno škodo v Armeniji, kakor je bilo poročano, je bil tudi usodepoln 600 osebam, katerih trupla so izveleli iz razvalin. Nad 1000 je ranjenih. Škoda je cenjena na 60 milijonov dolarjev.

Chillioethe, O. — V Point Pleasant, W. Va., so aretirali Johna in Montrosa Kiekmana iz Columbusa, ki sta na sumu, da sta v zvezi z umorom policista Dan Garretta.

Pratt, Kans. — V prvih petih dneh, ko se je odprla sezona na lov na divje kokoši, jih je padlo južno-zapadno v državi Kansas, 150,000. Sezona se zaključi v soboto, 30. oktobra.

New York, N. Y. — Ker ni bilo denarja za pogrebne stroške umrlega bivšega ruskega grofa A. Spidoviča, ki je bil višji častnik v ruski armadi, so njegovo truplo pokopali na polju.

Toledo, O. — Našli so v bližini Washington šole razmesarjeno truplo 26letne učiteljice Miss Lily Croy. Podrobnosti o umoru niso znane.

Waupan, Wis. — "Old Bill" Maxwell, eden najstarejših še živčih jetnikov, je v torek obhajal 55letnico jetniškega življenja. Pravi, da mu je v ječi prav dobro. Star je 88 let.

San Antonio, Tex. — Kadet Charles M. Wiseley iz Cleveland, O., je z letalom letal nizko za neko kino-kompanijo, pri tem pa s krilom tako silno zadal v zemljo, da se je letalo preobrnilo. Wiseley je zadobil tako težke poškodbe, da je istim podlegel.

St. Louis, Mo. — John Holzinger, trgovski potnik, je šel preko ulice in ga je zadal avto ter ga močno ranil. S težavo se dvigne, v tistem trenutku pridrvi drugi avto in nesrečnega zopet podere na tla; ni pa več ustal, bil je mrtev.

Pa vsej ameriški Sloveniji gre glas: le "Am. Slovenec" je za nas! Zakaj bi ne bil tudi za tvoje prijatelje (co)? Nagovori ga (jo), da si ga naroči!

Z LETALOM SE JE ZATELEL V HIŠO SENATORJA.

Victoria, B. C. — Gerald Smith, pilot zračne pošte, je s svojim morskim letalom letal prav nizko, pri tem pa se je zatelel v hišo senatorja R. F. Greena, in napravil precejšnjo škodo, ker je razdejal del zajutrkovalne sobe. Smith je zadobil le lahke poškodbe, letalo je bilo razbito.

BUS IN ZRAKOPLOVNA KORPORACIJA ORGANIZIRANA.

Chicago, Ill. — Tukaj se je organizirala korporacija, ki bo prevažala potnike z busi in aeroplani s kapitalom 10 milijonov dolarjev. Korporacija bo vodila svojo obrt pod imenom — Motor Transit Corporation. Predsednik tega podjetja je Edwin C. Ekstrom.

Velikd stenski zemljevid, ki ga dobite za enega novega naročnika je krassen dar, ki bo vas spominjal leta in leta na zaključno kampanjo 35-letne jubilejne kampanje "Am. Slovenca!"

Iz Jugoslavije

DR. KOROŠEC V BREŽICAH. — VLADA NOČE VEDETI ZA SLOVENIJO, TAKO JE REKEL VODITELJ SLS. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Govor dr. Korošca v Brežicah.

Program Slovenske ljudske stranke je prikrojen željam, zahtevam in potrebam slovenskega naroda. Nihče, ki je pošten in resnicoluben, se ne bo danes upal trditi, da nas belgrajski parlament in belgrajska osrednja vlada ne zanemarja. Pozna nas, kjer je treba dati, a ne pozna nas, kjer je treba dobiti. Samo en primer iz zadnjih dni naj tu navedem!

Vsi stojimo pod vtisom velike nesreče, katero je zadnje neurje prineslo nad mnoge kraje naše slovenske domovine. — Vsled neurja nastale povodnji so upostobile cele doline, porušile mostove in ceste, poplavile in razdrle njive in travnike, odnesle hiše in gospodarska poslopja, zahtevale so celo človeške žrtve. V takih nesrečah preneha vsak ozir na stranke, tukaj mora govoriti in odločevati le sočutno človeško srce. Naši poslanci so se vsled tega podali tudi v Belgrad in hoteli predvsem govoriti z ministrskim predsednikom, da mu orišejo nesrečo ter zaprosijo hitro in izdatno pomoč. In ko se je poslanec Smodelj, katerega okraj je posebno hudo prizadet, oglasil pri ministrskem predsedniku, mu je ta dal odgovoriti: Ako hočete govoriti o poplavnih nesrečah v Sloveniji, Vas ne sprejemem; ako hočete govoriti o drugih stvarih, pa pridite in bom govoril. Drugi dan se je javil k ministrskemu predsedniku tudi naš poslanec Brodar, a tudi njemu je dal tako odgovoriti in šele po odločnem nastopu ga je pustil k sebi. Povejte mi, kaj imamo pričakovati od belgrajske vlade in parlamenta, ako sam ministrski predsednik celo v časih in sluvega učenjaka tudi zunanji časih naših največjih nesreč tako odklanjalno postopa nasproti zastopnikom slovenskega ljudstva? Ali ni to zopet dokaz, da je opravičen program Slovenske ljudske stranke, da se Slovenija upravlja od Slovencev, ker drugi nimajo razumevanja in srca zanj?

Naša gospodarska beda. — Pravim: v propast in nesrečo! Ali ni nesreča, da naša kmetijska posestva gredo na boben, ker se ne morejo več plačevati davki, da delavci v bedi in gladi stojijo tukaj, ker ne morejo več najti posla in dela, čeravno bi radi delali, in da obrtniki ne morejo naprej. Ceste se pokvarjajo, za povzdig poljedelstva ni denarja, železnice propadajo, davki pa ogromni, da ljudje padajo pod njimi. Ministri potujejo, govorijo, a do dela, sistematičnega, smernega dela ne pride. Pripovedujejo nam o načelih, kako zboljšati vse naše gospodarstvo, a do dela, do izvajanja ne pride. Govorijo, kako Narodna banka, Hipotekarna banka, Poštna hranilnica pač podpirajo neke srbske firme in osebe, a do prekreta ne pride. Čujemo besede, dejanj pa ne vidimo.

Trojen požig.

V noči od sobote na nedeljo, 2. do 3. oktobra, je v predoseljski župniji pri Kranju trikrat gorelo. O polnoči se je pokazal plamen iz poda vdove Marije Ahlin (Brezarjeve) v Predoselju. Pod je bil založen s senom in slamo ter krompirjem. Zgorelo je vse do tal. Uničeno je tudi sadno drevje okrog poda. Zavarovana je vdova še dosti dobro. Točno ob dveh se je posvetilo na podu vdove Marije Zargaj (Uršnekova). Zgorela je s podom vsa zaloga sena, detelje in slame, tako da posetnica živine nima s čim krmiti. Zavarovalnina ne bo pokrila polovice vse škode. Točno ob 4. uri je objel plamen pod vdove Ane Kveder iz Orehovalja, pet minut oddaljen od prvega pogorišča. Zgorelo je vse do tal s pridelki vred. Zavarovalnina je malenkostna. Požarne brambe so bile iz Predoselja, Senčurja in Kranja takoj na mestu in bi posebno pri zadnjem požaru zgorel precejšnji del vasi, če bi požarna bramba tako točno ne vršila svoje naloge. Nobenega dvoma ni, da je bil ves trojni ogenj podtaknjen od ene in iste roke. Orožništvo sicer zasleduje zločinca, toda bo najbrže iskanje brez uspeha. Ljudje so v velikem strahu, da požigalec ne bi svojih hudobij še nadaljeval.

Po vsej ameriški Sloveniji gre glas: le "Am. Slovenec" je za nas! Zakaj bi ne bil tudi za tvoje prijatelje (co)? Nagovori ga (jo), da si ga naroči!

80letnica msgr. Frana Buliča.

Dne 4. oktobra je slavil velezaslužni dalmatinski zgodovinar msgr. Fran Bulič v Splitu svojo 80letnico. Poleg rojakov se je spomnil ta dan sirovega učenjaka tudi zunanji svet; došlo je nešteto častitk iz vseh znanstvenih krogov. Danski znanstveniki so mu poslali krasen Album Danev s slikami danskih arheologov. Bog ohrani neumornega velezaslužnega msgr. Buliča do skrajnih meja človeškega življenja!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.90
2,500 Din	\$ 45.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$183.00
100 lir	\$ 4.75
1,000 lir	\$ 47.50
500 lir	\$ 23.75
1000 lir	\$47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi neštastnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESAR
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N.Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke popoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kod imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Na delo za "Amerikanskega Slovence!"

Danes prihaja vodstvo "Amer. Slovence" pred svoje naročnike, čitatelje in vse prijatelje zopet z razglasom posebne kampanje za katoliški tisk.

Vsi tisti, ki sledijo našemu delovanju vedo, da je naš cilj vedno eden in isti, odkar se je organiziralo naše tiskovno podjetje "Edinost", in sicer: DATI SLOVENSKIM IZSELJENCEM V AMERIKI MOČAN NEODVISEN KATOLIŠKI DNEVNIK. V tem duhu gre podjetje naprej in v tem duhu deluje njegovo vodstvo zadnjih sedem let, odkar se je v Chicagu podjetje organiziralo.

Kajpada, da so pri takemu delu velike težave. Nihče drugi ne ve, kot tisti, ki so stali pri podjetju, istega vodili in delali za njegov napredek. Če kateremu, našemu podjetju in listu niso bila pota posuta z rožicami. Pa kaj bi pravili to, saj ste prijatelji rojaki vse to videli. Ko je prišla pred sedmimi leti v slovensko javnost vest, da se je organiziralo slovensko katoliško podjetje v Chicagu, ki bo gledalo na to, da bo dalo narodu res dober, neodvisen katoliški dnevnik, ali se ne spominjate, kako je vse sovražno peklo zujurjalo proti tej nameri. Morda bi ta ali oni rekli, kaj tu omenjamo sedaj to preteklost. Bratje in sestre, nič ne bo škodilo, če pogledamo nazaj na svojo pot, da vidimo, kako se vije in kako smo hodili po njej. Kmet, ki se spominja svojih žrtev in dela, ki ga je izvršil za svojo kmetijo, samo tak gospodar ljubi svoje posestvo, drugi ne. Ali ni pri našem podjetju ravno tako?

Ko se spominjamo nazaj, vidimo, kako so nas napadali od desne in leve. Tu je bil Glas Naroda, ki je leta in leta klevetal in blatil podjetje. Na drugi strani Prosveta, koliko je ta izbruhala žvepla na to podjetje! — Pa zakaj, rojaki, je bilo vse to? Ne zastoj! Nasprotniki so med slovenskimi delavci do tedaj ribarili v kalnem. Slepili so jih za svoj liberalizem in socializem. Najboljše in najmodernejše sredstvo za doseg svojih ciljev so imeli na razpolago — to je tisk. Katoličani do tedaj nismo imeli mnogo tega sredstva, zato so nasprotniki tako rapidno napredovali. Zato vidite, je zavladal tak krik, ker z našim začetkom je zasvetil ameriškim Slovincem obrežni rešilni svetilnik. Zasvetila je nova luč, ki je kajpada začela razsvetljevati tudi vsa zasmradena kota nasprotnikov, razsvetila vse zakulisne načrte in namene nasprotnikov. Nastal je boj, saj veste, kako je bilo. Nasprotniki so napovedovali našemu tisku hitro smrt. A zmotili so se. Trdna vera naših src v resnico in pravico je nas vodila naprej od boja do zmage. Posledice: Slovenska javnost je probujena, katoliška zavednost raste vsepovsod, naše vrste so se podvojile, in če kaj, bratje in sestre, to je prijetno zadoščenje VSEM NAM, KI SMO ŽRTVOVALI IN DELALI ZA TO SVETO STVAR.

Da, ko zremo nazaj na teh sedem let, se nam zdi, kakor bi preživeli sedemletno vojsko. Hudo je bilo, ni bilo prijetno, a konec je prijeten, ker naša srca blaži zavest, da ti boji NISO BILI BREZ USPEHA. Saj ni na svetu prijetnejše stvari, KAKOR ZMAGATI ZA RESNICO IN PRAVICO!

Zato danes, ko prinašamo pred Vas, bratje in sestre, ta zopetni kampanjski razglas, Vas vse prosimo, da se spomnite na vse to, kajti šele potem se bo v Vas zopet oživila zavest po potrebi, še večjega in močnejšega katoliškega tiska. Med nami je še mnogo nerešenega dela, ki čaka na rešitev. Naše slovensko ljudstvo ni res tako, kakor bi ga marsikdo sodil po umazanem brezverskem časopisju. Ne, ni tako! Ampak zašlo je le v zablude po zaslugi nasprotnega tiska, ki je bil doslej še vedno v premoči. Zato je pa naša sveta dolžnost, da mu damo na tehnično protiutež s tem, da mu dajemo vedno močnejši in močnejši katoliški tisk v roke. In to storimo, ako delamo kar največ moremo za razširjenje katoliškega tiska, V TEM OZIRU ZA RAZŠIRJENJE DNEVNIKA "AMERIKANSKI SLOVENEK."

Brat, sestra, si že kedaj pomislila, da ko pridobiš "Amer. Slovence" novega naročnika med takimi, ki so bili doslej mla-

ni in brezbržni za vero in vse dobro, da si mu s tem podal tudi zdravilo, s katerim bo ozdravel na svojem duševnem bolehanju. Pazi in videl(a) boš, da mnogi izmed teh, katere si morda pridobil(a) lansko leto za katoliški list, da je že letos v kat. društvu, v kat. jednoti. Morda že dober član vaše fare itd. Ste bratje in sestre že kedaj mislili na to? In tako gre ta pot naprej. Pridobite ljudi najprvo za dobro, pošteno, katoliško berilo, pa jih pridobite nato tudi kmalu za vaša društva, jednote in fare. Vi, ki agitirate za katoliško časopisje, ne agitirate samo za časopisje, TEMVEČ ZA VAŠA DRUŠTVA, JEDNOTE IN FARE. SAJ JE KATOLIŠKI LIST VENDAR NAJVEČJI GLASNIK KATOLIŠKIH DRUŠTEV, JEDNOT IN FARA. ZAPOMNITE SI TO VSI AGITATORJI!

Zaključna jubilejna kampanja za najstarejši slovenski list v Ameriki je s tem razglašena. Zastopniki(ce) in vsi drugi prijatelji(ce) "Amer. Slovence", prečitajte ta razglas natančno in potem v imenu dobre stvari VSI KREPKO NA DELO, VSAK(A) V SVOJI NASELBINI. Za agitacijo imate na razpolago naše krasne stenske koledarje. Vsak naročnik, ki se na list naroči, je upravičen do tega koledarja. Obenem za večje število naročnikov so vam razpisane lepe nagrade. Naročniki, ki se bodo naročili na list, bodo dobili lep stenski koledar, Vi pa lepe nagrade, ki so razpisane za nove naročnike. Torej priložnost vsestranska. Vse kar je treba je, da pokažete od svoje strani DOBRO VOLJO ZA KATOLIŠKO ČASOPISJE.

NA DELO TOREJ VSEPOVSOD ZA "AMERIKANSKI SLOVENEK!"

GLAS IZ STEELTONA.

Steelton, Pa.

Naše mesto kar naprej ne prestanto raste. Vedno se gradi nove hiše, stare se pa predelavajo in širijo; ne bo trajalo dolgo in se bosta Steelton in Harrisburg združila. Ima pa tudi lepo zunanje lice naša naselbina in vsakomur, ki nas obišče, mu ugaja. In tudi fejsť ljudje smo v njej. Zlasti naša mladina ga vedno kaj "špila" in ne prestanto skrbi, da mi starejši ne pospimo. Za 13. november zopet pripravljajo nekaj nenavadnega. Iz Harrisburga pride namreč cela kompanija komedijantov s svojo muziko in v priporočilo bodo veliko predstavo "Ministrel Show" v St. Peter's School Auditorium. Don't miss this big Show. Niti eden naj ta dan ne ostane doma. Stare ženske, od peči stran in na frišni luft, morebiti nam to revmatizem prežene.

Da je bolj lušno, pa imamo pri nas od časa do časa tudi kak ohect. Dne 11. oktobra je obljubila vedno zvestoba Ana Plut svojem ženi Johnu Albanišu. Ana je hči nam dobro poznane rodbine Mr. in Mrs. John Plut. Cerkvene obrede je opravil Rev. L. Gladek v cerkvi sv. Petra. Za moške priče so bili Nick Zunič, Jak. Simončič, J. Gorup, Anton Dermes, Tom Sučič, Tom Maletestinič in John Slovenec. Kot ženske družice pa so prisostvovala Ana Gorup, Ana Kostelc, Ana Petrič, Mary Dermes, Helen Slovenec, Kath. Tezak in Mary Jakovič. Po cerkvenem obredu smo se izvrstno zabavali. Pogoščeni smo bili naravnost kraljevsko, do bre volje, smeha in šal je bilo pa tudi na koše. Po krasnem večeru smo se končno morali posloviti in oditi, mi proti domu, ženin in nevesta pa na Honeymoon proti Ohio.

Pozabiti pa tudi ne smem povedati, da je nevesta zapisničarica pri dr. Vnebovzetja M. D. činstvo. Če bi se primerilo, da zgubi igralec nitko spomina, naj igralec nikar ne zija v šepetavnico, da ne bo pokvaril vsega razpoloženja gledavcev: šepetavec naj mu pomaga iz zadrege, ne da bi to občinstvo opazilo. Predvsem mora šepetavec obvladati jezik in biti mora tudi sam igravski talent, da ne bo podajal igravcem samo gole besede brez duha, brez gorkote.

H koncu samo še par stavkov o kritiki z ozirom na to, da je baje igravce "Namišljenega bolnika" precej razburila beseda ocenjevalca v Amer. Slovincu.

Vsak igravec (tudi nepoklicni) — biti pa mora res kos igračca v njem) naj se oprostí vpliva kritike. Naj mu bo v prvi vrsti merodajen glas lastne sodbe. Če si se res uživel v vlogo in si jo podajal, kakor se ti je

kritiki skočilo srce v hlače, bi vse skupaj "kvital" in se nikoli več ne pokazal na površje. A kaj so rekli vrli člani in članice našega kluba? "Prav je povedal. Neustrašen mož, ki se ne boji, razodeti ti resnice v o-braz," tako so rekli. Prvi hip se je tu pa tam kdo malo namrdnil, češ, kaj sem bil res tako za nič? A takoj je zmogala pamet in izprevidel je, da mu želi kritik le dobro. Poznam gospoda kritika osebnost. Ves navdušen je za dramatik in posebej pa še ves gori za chikaški oder in pravi, da mora chikaški Dramatični klub na vsak način biti prvi med vsemi slovenskimi odri v Ameriki.

Da, chikaški oder mora biti prvi. "Pa boste še dolgo čakali na to," bo dejala kaka domišljava druga nasalbina. Le tiho, prijatelj. Skoraj bi se ti upal leg tega, nobeno društvo ne že zdaj prvi. "Don't make me laugh; kritiko dobijo, da ne vedo od sramu, kam bi pogledali, pa se še upa celo reči, da so prvi." Da, da, kritiko smo dobili, a tudi vemo, kaj je kritika. Kritika ni božanje, še manj priljubljenost, kritika ima edini namen, izboljšati nedostatk. Ne-ka angleška pesmica pravi:

Good, better, best,
Never let us rest,
Till our Good will be better,
And our Better best.

In ta namen je imel tudi naš kritik pred seboj. Ako misliš, da je bila n. pr. Belina "poor" igralka? O, nikakor. Bila je

CHICAŠKI SLOVENC VSA DRUŠTVA. — Dramatični klub je ustanovljen. Vam v pomoč. Pomagajte torej tudi Vi njemu, kot svoji lastnini.

Dramatični klub ima namen, povzdigovati napredek, življenje in zivahnost v naselbini. Podpirajte ga pri tem.

ČLANI DRAMAT. KLUBA SE REDNO UDELEŽUJEJO PRIREDITEV VSEH DRUŠTEV. Dolžnost članov vseh društev je in oliko zahteva, da jim ta obisk vrnejo in se udeležijo prihodnje nedelje njih prireditve. Podrobnosti glej v oglašju na 5. strani tega lista.

Chicago, Ill.

Nikoli ne poznamo dolgega časa v Chicagu. Čez teden bi nas mogoče že kdaj nadlegoval, a smo vsi tako z delom zaposleni, da nimamo časa nanj misliti. A komur je pa ob nedeljah dolg čas, si naj pa kar sam sebi pripiše. Mnogobrojna naša društva namreč kar tekmujejo med seboj, katero bo nudilo rojakom boljše "good time." In sicer gre to kar naprej, nedeljo za nedeljo in naša šolska dvorana je že postala pravo domišljavo ognjišče in zbirališče za vso naselbino, kakor je bilo nekdanj v starem kraju "na placu" pred cerkvijo. Rojak, ako želiš najti znanca, o katerem ne veš, kje stanuje, kar pridi v nedeljo zvečer v šolsko dvorano, gotovo bo tamkaj, ako je le še živ in vsaj malo "lušten."

Prihodnjo nedeljo, dne 31. oktobra, pa si je rezerviral šolsko dvorano naš Dramatični klub za svojo prireditev. Aha, Dramatični klub, tisti, ki je bil pred par tedni tako neusmiljen na tepen v cajntengah, si bo kdo mislil. Da, da, ravno tisti. Res neusmiljeno so jih tedaj dobili naši člani po grbi v kritiki igre Namišljeni bolnik. Marsikateremu bojazljivcu, ki ne pozna ameriške odločnosti in trdnosti volje, bi po taki uničujoči

zdelo prav, imaš čisto vest. Kaj te razburja ta ali oni! Morda je kritik doživljal igro drugače, morda jo je doživljal prav tako, kakor jo je pesnik sam zamislil, toda lahko se zgodi, da sta oba nepopolna, ti pa si podal popolnejšo sliko.

Kdor se razburja, kaže, da je prav malo volje v njem biti res igravec — umetnik. To pa mora biti vsak, tudi če ni na poklicnem odru. Tudi če te ocenjevalec pohvali, imej svojo sodbo. Zadovoljen ne smeš biti nikoli sam s seboj. Kdor čaka na oni trenutek, ko se bo kdo vzdignil in mu povedal, kaj je bilo prav in kaj ne, naj se sploh več ne pokaže na oder. Ona beseda k "Namišljenemu bolniku" pa ni bila izgovorjena v tem namenu, da bi uničevala in pobijala in kritikovala. Še daleč mi ni prišlo na misel, da bi škodil dramatičnemu klubu. Izgovo-

"Poslednji mož." Videl boš, da boš moral ploskati, a ne samo iz navade in zaradi lepšega, ampak iz navdušenja.

In Chicažani, — prepričan sem, da ne bo niti enega Slovence v Chicagu, ki bi ne videl prihodnjo nedeljo igre "Poslednji mož." Da se bo ja vsa-ko imel priliko udeležiti predstave, bomo igro igrali dvakrat, in sicer ob 3. popoldne in ob 8. zvečer. Nihče torej ne more reči, da ne bo imel časa. Ako boš popoldne zaposlen, pridi zvečer, ako pa hodiš zvečer s kurami spat, pridi popoldne.

Kakor veste, Dramatični klub in njega člani prav radi postrežejo vsakemu društvu, ako jim je le kako mogoče. Koliko verna to," bo dejala kaka domišljava druga nasalbina. Le tiho, prijatelj. Skoraj bi se ti upal leg tega, nobeno društvo ne priredi zabave, da bi se je člani Dramatičnega kluba ne udeležili. Ali bi ne bilo torej skrajno brezobzirno, ako bi rojaki ne upoštevali teh žrtev in samoljubno ostali doma, ali pa nesli tiste cente kam drugam, namesto do bi podpirali tiste, ki podpirajo njih.

A Dramatični klub vas ne prosi, da mu podarite, kar boste plačali za vstopnino. Ne. Za svoj denar boste bogato odškodovani. Igra je vseskozi zabavna, toda ni puhla in prazna, ampak ima vsebino in tudi nino go puka. Mož, ako hoče vedeti, kako imaš ravnanje z ženo, da te bo vedno naprej ljubila, pridi pogledat, kako je ravnal Poslednji mož. In žena, ako hoče se naučiti, kaj imaš storiti, da ti možček ne bo preveč čez glavo zrastle, oglej si Poslednjega moža. In hčerke, ki ste skrivaj zaljubljene in ne veste, kako bi pridobile očeta za svojega izvoljenca, naučite se to pri Poslednjem možu. Fantje, Poslednji mož vam pokaže, kako si pridobito dekle, ki jo ljubite in ki ljubi vas.

Vidite torej, da igra ni samo za en spol, za eno starost ali za en stan, ampak je za vse. Zato tudi naj ne bo Slovence v Chicagu, ki bi ne bil v nedeljo pri igri v šolski dvorani.

Režiser.

Veliki stenski zemljevid, ki ga dobi-te za enega novega naročnika je krasen dar, ki bo vas spominjal leta in leta na zaključno kampanjo. 35-letne jubilejne kampanje "Am. Slovence!"

ZANIMIVOSTI IZ COLLINWOODA.

Cleveland, Collinwood, O.
V nedeljo, dne 30. oktobra, bo v naši župni cerkvi pri zadnji maši ob pol 11. uri zanimiva pridiga, pri kateri bo Rev. V. Hribar govoril posebno za one, ki iščejo resnice. Vabljeni so k tej pridigi katoličani in nekatoličani.

Odkar je Strigelj tako žalostno podlegel, je prevzela njegovo vlogo znana "Spokornica," ki je pred letom dni tako strahotno ropotala in zabavljala čez cerkvenjake, da je že sama sebi verjela, da je naprednjaštvo na vrhuncu. Toda v Žarkometu št. 229 z dne 30. sept. je lista "Spokornica" oblekla moške hlače, se prelevila v Sršena ter se zopet mogočno razkorčila in vtaknila svoj dolgi nos

ril sem jo v imenu vseh gledavcev, ne v svojem imenu. Upravičena zahteva gledavcev pa je: Če pošteno plačam vstopnino, zahtevam, da mi podajo na odru vsaj srednje dobro igro. Če sem se komu zameril, mu tem potem povem, da mi zamera ni nič, ker sem jih vajen in se pripravljam nanje. Duhovnik sem v Ameriki. In to tudi že vem, oz. vidim, da se pravi ameriški duhovnik biti, biti na vseh plateh v večni zameri. Zato so mi že sedaj vse zamere dobrodošle. In se še priporočam.

Rev. A. U.

POLEG TVOJEGA NASLOVA na listu je datum, do kodaj imaš plačan list. Ako ti je potekla naročnina, ponovi jo, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

zopet v družinske zadeve, ko pravi, da jaz nisem še plačal svojega dolga pri mlekarju. Sršen je v resnici dostojen in svojih zmognostih in možganih, tako da celo lazi okrog mlekarjev in vprašuje, koliko mleka dajejo raznim družinam, da potem poroča v Žarkometu, koliko mu je kdo dolžan; sedaj pa ne vem, ali je dotični mlekar najel "Spokornico" za svojega kolektorja ali pa za šerifa; zna se pa zgoditi, da prijateljstvo med Spokornico in dotičnim mlekarjem bo šlo kmalu naoben. Nadalje ona misli, da bo precej dobro štrigljal, toda prehitro je znašel Strigelj nekaj lepega nad menoj, da sem se mu tako priljubil, da me imenuje celo za brata; pa hvala lepa za tako bratovstvo, katero jaz odklanjam v vsakem slučaju, ker jaz se smatram, da sem človek ne pa opica.

Bahate se, da ena ženska spravi vse cerkvenjake v kozji rog, ne zamerimo prav nič, da je Presterl iz hlače skočil in se oblekel v ženska krila, ker je dandanes že v navadi, da pri naprednjakih ženske nosijo moške hlače in moške je hodijo kikirah okrog. Rad bi vedel, katerega ste ugnali v kozji rog, ako mislite Presterla, potem se niste prav nič zmotili, saj ga je njegovo društvo, h kateremu spada, že zagnalo v kozji rog.

Strigelj se nadalje jezi, ko sem jaz omenil, da ima narodna jednota sitnosti z njim radi bolniške podpore; pa se hoče še Strigelj v kikirah nedolžnega delati in sramežljivo obrača oči ter pravi, da ni še nikdar iskal bolniške podpore. Si jo, si jo, Strigelj, pa izplačati ti je niso hoteli, so te pa raje potrigljali zato, ker si hotel voditi za nos jednoto in društvo, sedaj so pa sami spoznali, da si največji "pepček."

Strigelj nadalje toži, da sem jaz napačno osebo obsodil; toda kdo ne bi poznal takšno revo kot si ti, Strigelj? Seveda pod imenom Strigelj je cela "občinska gmajna," četudi prav majhna, pa zelo zmogljiva v svojih lažeh.

Strigelj se baha, da zasluži v tovarni čez en dolar na uro, pa ga še skrbi, kam en zaveden delavec z veliko družino denar zapravlja, da ga ne more podariti za rudeči dom; sedaj nam je jasno, zakaj se Presterl toliko poganja za zavetišče jedno-

(Dalje na 4. strani.)

PREJELI SMO Družinsko Pratiko

ZA LETO 1927.
Letošnja pratika je jako zanimiva. Vsebuje jako zanimive opise in je ilustrovana z jako lepimi slikami. Ker smo jih prejeli le omejeno število, naj naročniki takoj sežejo po njih, dokler je v zalogi. Stane s poštnino 25c. Naroča se pri:
KNJIGARNA
"AMER SLOVENEK"
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

ODER.

Misli iz Skrbniškove knjige o nepoklicnem odru.

(Konec.)

V prvem slučaju mu bo v teku vaje natančno povedal: Tu vstani, tu sedi, tu na pravi par korakov na to ali ono stran, ali pa: Tu se obrni proti osebi, s katero govoriš, tu ji pokaži hrbet, zdaj stopi čisto za njo, zdaj idi proč od nje.

V drugem slučaju pa bo moral prepustiti čisto igravcu samemu, da se kreta, kakor ga silijo čustva, seveda režiser ne sme pustiti, da bi se iz tega samovoljnega kretanja izcimile kretnje, ki bi ne pristojale vsemu okvirju in zamislili igre.

Pri generalni vaji seveda režiser ne more nič več popravljati in spreminjati. Tudi če mu pride na misel kaka nova ideja, je večinoma ne bo mogel več uporabiti. Med generalno vajo si dela beležke in opazke o napakah v igri posameznikov in o vsem drugem, kar se na odru dogaja, tako da lahko po vaji pove igravcem, oderskemu mojstru, inšpicijentu in razsvetljaju, kaj je še potrebno, kaj bi bilo treba popraviti.

O oderskem mojstru bi rekel samo to, naj ima vse kose pripravljene na svojem mestu, da ne bo on zakrivil predolge odmore, ki so nad vse mučni. Šepetalec naj ne bo preglašen, naj ima svojo knjigo, ki popisolnoma soglaša z vlogami, naj pazi na besedilo in odmore. Za šepetanje je na vsak način ženska pripravnejša od moškega, ker je njen glas za igravca bolj slišen, manj pa za občinstvo. Če bi se primerilo, da zgubi igralec nitko spomina, naj igralec nikar ne zija v šepetavnico, da ne bo pokvaril vsega razpoloženja gledavcev: šepetavec naj mu pomaga iz zadrege, ne da bi to občinstvo opazilo. Predvsem mora šepetavec obvladati jezik in biti mora tudi sam igravski talent, da ne bo podajal igravcem samo gole besede brez duha, brez gorkote.

H koncu samo še par stavkov o kritiki z ozirom na to, da je baje igravce "Namišljenega bolnika" precej razburila beseda ocenjevalca v Amer. Slovincu.

Vsak igravec (tudi nepoklicni) — biti pa mora res kos igračca v njem) naj se oprostí vpliva kritike. Naj mu bo v prvi vrsti merodajen glas lastne sodbe. Če si se res uživel v vlogo in si jo podajal, kakor se ti je

zdelo prav, imaš čisto vest. Kaj te razburja ta ali oni! Morda je kritik doživljal igro drugače, morda jo je doživljal prav tako, kakor jo je pesnik sam zamislil, toda lahko se zgodi, da sta oba nepopolna, ti pa si podal popolnejšo sliko.

Kdor se razburja, kaže, da je prav malo volje v njem biti res igravec — umetnik. To pa mora biti vsak, tudi če ni na poklicnem odru. Tudi če te ocenjevalec pohvali, imej svojo sodbo. Zadovoljen ne smeš biti nikoli sam s seboj. Kdor čaka na oni trenutek, ko se bo kdo vzdignil in mu povedal, kaj je bilo prav in kaj ne, naj se sploh več ne pokaže na oder. Ona beseda k "Namišljenemu bolniku" pa ni bila izgovorjena v tem namenu, da bi uničevala in pobijala in kritikovala. Še daleč mi ni prišlo na misel, da bi škodil dramatičnemu klubu. Izgovo-

ril sem jo v imenu vseh gledavcev, ne v svojem imenu. Upravičena zahteva gledavcev pa je: Če pošteno plačam vstopnino, zahtevam, da mi podajo na odru vsaj srednje dobro igro. Če sem se komu zameril, mu tem potem povem, da mi zamera ni nič, ker sem jih vajen in se pripravljam nanje. Duhovnik sem v Ameriki. In to tudi že vem, oz. vidim, da se pravi ameriški duhovnik biti, biti na vseh plateh v večni zameri. Zato so mi že sedaj vse zamere dobrodošle. In se še priporočam.

Rev. A. U.

POLEG TVOJEGA NASLOVA na listu je datum, do kodaj imaš plačan list. Ako ti je potekla naročnina, ponovi jo, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

Razglas zaključne jubilejne kampanje.

Vsem naročnikom (cam) in prijateljem (icam) lista "Amer. Slovenec" se naznanja, da se prične z dnem 1. novembra t. l. velika zaključna jubilejna kampanja, da se kar najbolj mogoče razširi katoliški dnevnik "A. S."

Ta zaključna jubilejna kampanja mora biti vsežkozi uspešna. Treba je, da se za njo zainteresira vse, kar je našega katoliškega in slovenskega duha. Potrebe so nam vsem znane in vemo, da če hočemo imeti res močan neodvisen katoliški dnevnik, da moramo istega vsi krepko podpirati in delati na to, da se bo vedno širil krog njegovih naročnikov. List je odvisen samo od naročnikov, za to je treba ta krog vedno širiti, ako hočemo, da bo list še boljši in večji. Gg. zastopniki (ce) rojaki (inje) mislite na to.

Kako agitirati?

1. Pri vsakem delu je treba potrebnega znanja, drugače gre. Tudi pri agitaciji mora agitator znati agitirati, drugače nima uspeha. Med prijatelje in znance zanesete "Am. Slovenca" najlažje na ta način, da predstavite sosedu ali prijatelju list s tem, da mu ga daste parkrat čitati, da ga spozna. List "Am. Slovenec" je po mnenju večih naših inteligentnih rojakov v Ameriki in stari domovini najboljši slovenski list v tej novi domovini. Prinaša najbolj zbrano raznovrstno zabavno in podučno berilo. Vsakdo, ki ga začne čitati, ga vzljubi in si ga naroči. Spomnite rojake (inje), ki radi bere lepe povesti, da "Am. Sl." prinaša najzanimivejše povesti. Povejte ljudem, da je to list, ki je prvi med vsemi, da prinaša največ slovenskih novic iz naselbin. Nagovorite jih, da si naj list naroče na poskušnjo, ko ga bodo začeli čitati, bodo ostali stalni njegovi naročniki. Povejte jim, da dobe najlepši slovenski stenski koledar za prihodnje leto, ako se na list naroče.

Kjer pa eden misli, da ne bo opravil mnogo, tak naj vzame seboj kakega prijatelja za pomoč. Če prideta k rojaku dva ali trije, bodo imeli več upliva in lažje bodo nagovarjali ljudi, da se na list naroče.

Agitirajte vsepovsod, da se "Am. Slovenec" razširi kar največ mogoče v vsaki naselbini!

2. Vsak naročnik naj pridobi novega naročnika.

V tej zaključni jubilejni kampanji naj agitira prav vsak. Geslo vsakega naročnika bodi: **Delajmo neprestano za večji in močnejši list "Amerikanski Slovenec!"** — Vsak zaveden naročnik bo v času kampanje storil za list nekaj. Treba je le dobre volje in naidušenja za stvar. Vzemite seboj list in pokažite ga svojemu prijatelju sosedu, par dobrih besedi in rad se bo naročil. Tako naj stori vsak. Prav vsak naročnik naj skuša pridobiti listu v teku zaključne 35-letne jubilejne kampanje **enega novega naročnika**. Agitirate lahko tudi s pismi: Pišite svojim prijateljem o tem in jih bote pridobili. List lahko naročite svojim domačim za eno leto v staro domovno. Kako veseli ga bodo doma. Vi pa dobite za vsakega novega naročnika lepe nagrade. Glejte slike v spodnjem oglasu. Torej vsi na delo in ne zamudite te prilike!

Nagrade in sredstva za agitacijo.

1. Stenski koledarji za leto 1927.

V tej kampanji bodo naši zastopniki razdelili vsem našim naročnikom, ki bodo ponovili naročnino za naprej, ali ki že imajo plačan list, lepe slovenske stenske koledarje, kakoršnih ni doslej še izdal nihče med Slovenci v Ameriki. Istotako dobi brezplačno stenski koledar vsak nov naročnik, ki se naroči na list vsaj za pol leta.

2. Nekaj posebnega je stenski zemljevid.

Takih nagrad, kakoršne smo dobili za naše agitatorje, ki bodo agitirali za nove naročnike to pot, še nismo imeli. Veliki zemljevid celega sveta je naravnost pravi kras za vsako hišo, brez katerega bi nočena hiša ne smela biti. Je 38 inčev visok in 25 inčev širok. Ima tri liste z zemljevidi in raznimi nadvse koristnimi geografičnimi podatki.

Prva stran predstavlja zemljevid celega sveta, vzhodno in zapadno hemisfero, narodne zastave vseh držav in narodov; dalje celo zemljsko površje, na katerem je zaznamovano, koliko je ob enem in istem času ura v raznih delih sveta.

Druga stran podaja število prebivalstva vseh sedanjih obstoječih držav, večjih mest, opis otočij, rek itd.

Tretja stran predstavlja zemljevid Severne in Južne Amerike, Evrope, Azije, Afrike in Australije.

Četrta stran kaže vsa morja, vode in otočja.

Na peti strani je tabela pristojbin za paketno pošto.

Na šesti strani je podrobni zemljevid Združenih držav, na katerem so označene vse cementovane avtomobilске ceste, kar je pripravnost za auto-voznike.

Ker mi vedno damo najboljše nagrade agitatorjem za nove naročnike, smo torej nabavili za to kampanjo te zemljevide. Kdor koli nam pošlje **enega celoletnega novega naročnika ali pa dva polletna nova naročnika** za tu ali stari kraj, mu bomo poslali za nagrado ta krasni stenski zemljevid, ki ga bo vesel leta in leta. Agitatorji potrudite se!

DRUGE NAGRADE:

ZA DVA celoletna ali pa 4 polletne naročnike krasen "Kamera album" (Glejte sliko v spodnjem oglasu).

ZA TRI celoletne ali 6 polletnih novih naročnikov lepo nalivno pero (Fountain pen) in avtomatični svinčnik. Set v lepi baksi. (Glejte sliko v oglasu).

ZA ŠTIRI celoletne ali 8 polletnih novih naročnikov Električno peč. (Glejte sliko v spodnjem oglasu).

ZA PET celoletnih ali 10 polletnih novih naročnikov Kamera gramafon. (Glejte sliko v oglasu).

Nagrade se bodo odpošiljale sproti, kakor hitro bomo sprejemali naročnino. Imena onih, ki bodo dobili nagrade bomo objavili v listu.

Glasovanje za petkrat ali šestkrat na teden.

Ker prav sedaj ne vladajo preveč dobre delavske razmere v deželi in ker veliko naročnikov izraža, da je dovolj petkratno izdajanje lista na teden ker bi morali list, ako hočemo povišati izdajanje na šestkrat na teden, podražiti za \$1. zato prepuščamo to vprašanje narodu, t. j. naročnikom samim, da z glasovnico odločijo kako se naj list izdaja za naprej.

Ako so naročniki pri volji, da se list podraži za \$1. ter se ga na ta način izdaja po 6-krat na teden, se bo to zgodilo, ako pa želijo, da se list ne podraži, da ostane pri tej ceni kot doslej in se izdaja samo po petkrat na teden, bo ostalo tako kot je sedaj. Vse to je sedaj odvisno od naročnikov samih.

Potrebno je, da se teh volitev udeleže vsi naročniki. Za predlog izdajanja po šestkrat na teden je treba, da voli najmanj **dve tretjini sedanjih naročnikov**.

ZAKAJ VOLITVE?

Zato, da narod sam izrazi, kako želi, da se list izdaja. Ako bo večina naročnikov glasovala za 6-kratno izdajanje ter se zavezala plačevati list po \$6.00 na leto, se bo to drage volje storilo, ako pa ne, bo ostalo pri starem. Na ta način upamo, da bodo naročniki najbolj zadovoljni. Podjetje, ki list izdaja pa bo vedelo in znalo, kaj naročniki resnično želijo in kak list hočejo. Zato prepuščamo to popolnoma naročnikom samim, da z glasovnico sami rešijo to vprašanje.

Glasovnice naj naročniki pošiljajo direktno na upravništvo lista. Voli naj gotovo **prav vsak**. Po naselbinah, kjer bodo obiskovali naši zastopniki (ce), lahko naročniki izroče svoje glasovnice zastopniku (ci), kateri jih bodo nam poslali. Kakor kdo hoče lahko v tem oziru ravna.

Tri stvari so, ki jih ne sme nihče izmed nas pozabiti!

1. Če hočemo večji in boljši list, moramo vsi brez izjeme agitirati zanj!
2. Nihče izmed nas naj ne pozabi glasovati za 6-kratno ali 5-kratno tedensko izdajanje lista!
3. Za nove naročnike se dobe krasne spominske nagrade.

ZDAJ PA NA DELO VSI, KAR NAS JE ENEGA DUHA!

NAGRADE ZA ZAKLJUČNO JUBILEJNO KAMPANJO.

VAŽNO ZA VSAKEGA NAROČNIKA IN ČITATELJA JE:

da natančno prečita današnji razglas kampanje, kakor tudi opis vseh nagrad v tem oglasu, ki so določene za nove naročnike.

Naj ne bo nobene slovenske hiše, ki bi ne dobila v tej kampanji ene izmed teh nagrad!

ZA ENEGA CELOLETNEGA ALI DVA POLLETNA NOVA NAROČNIKA

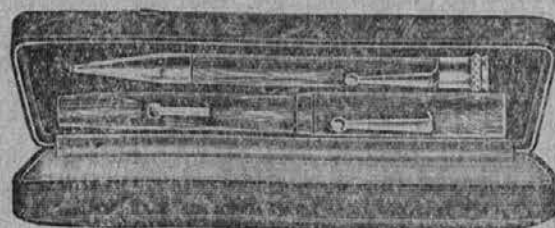
Dobite krasni stenski zemljevid, ki je pravi kras za vsako hišo. Meri 38x25 inčev.

1. stran predstavlja ves svet in zastave vseh narodov in držav. — 2. stran podaja število prebivalstva držav mest, otočij itd. — 3. stran predstavlja vseh 5 delov sveta. — 4. stran vsa morja in vode. — 5. stran tabela pristojbin. — 6. stran podrobni zemljevid Združenih držav in vse cementovane avtomobilске ceste.

Zemljevid.

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV

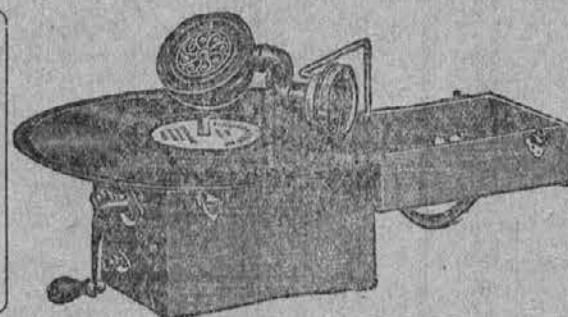

Nalivno pero in avtomatični svinčnik.

Pero je na koncu "14-karat" zlato. Priponka pozlačena na peresu in svinčniku. Oboje je v lepi lični škatljici. Požurite se in dobite to lepo nagrado.

ZA PET CELOLETNIH ALI DESET POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE: Jako praktičen "Kamera Fonograf."

Krasna nagrada za pet celoletnih novih naročnikov.

Idi takoj na delo da dobiš to lepo nagrado!

Kamera Fonograf, ki ga predstavlja slika je jako praktičen za vzeti seboj na piknike in je tudi poraben za dom, kakor vsak velik fonograf. Večjega veselja ne bote napravili vašim malim, kakor če dobite to nagrado za božične praznike. Fonograf je močno zgrajen in igra vsake 12 palčne plošče. Lepo vdelan v bokso, ki se zapre in se ga lahko nese kamor hoče, kakor kak kovček. Pojdite na delo za novimi naročniki in dobite to nagrado!

NAGRADE

se bodo vsem agitatorjem razposlale takoj, kakor hitro bo upravništvo prejelo naročnino za poslane nove naročnike.

Agitatorji naj pazijo, da dobijo od novih naročnikov natančne naslove in potem iste pošljejo z naročnino na upravo.

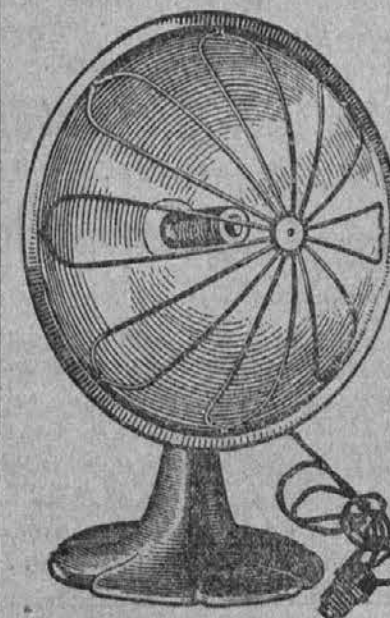
Agitatorji naj pošljejo nove naročnike takoj sproti na upravo, da se novim naročnikom takoj začne pošiljati list. Ako bi kdo rad večjo nagrado, pa nima potrebnega števila novih naročnikov, naj v pismu omeni in ga bomo počakali, da jih bo dobil potrebno število.

Ako komu kaj ni jasno, naj piše na upravo lista za pojasnila.

Vsi novi naročniki dobe naš lepi stenski koledar!

LE VSI NA DELO ZA "AMER. SLOVENCA!"

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV

Električna peč.

Dobite jako lepo praktično "Električno peč", ki vsakemu jako prav pride v teh zimskih dneh. Z njo si lahko segrejete svojo sobo vsak čas. Vse kar je treba, da prišrafate žico tja, kjer gori električna luč in peč se razgreje v par trenutkih.

To je jako lepa nagrada za 4 celoletne ali 8 polletnih novih naročnikov.

Idite na delo in dobite čimprej morete nove naročnike in dobili bote to lepo nagrado!

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POLLETNE NOVE NAROČNIKE

Album za fotografije.

Velikost albuma je 10x7 inčev. Jako pripraven za zbirko fotografij. Narejen iz dobrega trpežnega blaga. Jako lepa nagrada za dva nova naročnika.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani.)

te, ko pravi, da je treba obubo-
žanim bogatinom preskrbeti
strehu. Svetujem mu, naj isti
denar, ki ga toliko zasluži v to-
varni, rajše podari za slov. so-
cialistični Dom, da ne bodete
toliko hlačali po Collinwoodu
okrog katoliških delavcev. Vi
poudarjate sicer, da je Sloven-
ski Delavski Dom za delavce,
pa če bi en obubožani delavec
prišel k vam, ga bi prepodili
izpod vašega praga kot psa,
kajti izkušnja uči, da je dela-
vec, ki pri vas išče pomoči, naj-
večkrat tepen, kajti drugega ni
za pričakovati v socialističnem
gnezdu.

Karol Skebe.

Prijatelji in somišljeniki držite se
gesla: vsak naročnik naj pridobi enega
novega naročnika v zaključni jubilejni
kampanji!

TONE ŠTUDIRA, KAKO DA- LEČ JE MARS OD ZEMLJE.

Joliet, Ill.

Svet se dandanes vrti na zelo
čudne viže. Učenjaki pravijo,
da razni naravni pojavi vpliva-
jo na ljudi. Naj bo to res ali ne,
nekaj, nekaj za en hudir pa je.
Ljudje smo čez dalje bolj čud-
ni in niti sami ne vemo, kaj bi
radi. Moški se zmišljamo to in
ono, ženske pa ravno tako. —
Ženski svet živi v današnjih
dneh v nekem posebnem revo-
lucionarnem razpoloženju. —
Vsaka če imeti kratke lase in
kajpada tudi kratko krilo. Moj
prijatelj z Hickory mi je v to-
varni prav bridko potožil te dni
to-le: “Veš, Tone, z moje staro
sva 24 let lepo v miru živela in
se rada imela. Zdaj pa sva skre-
gana do kraja in ko bi ne bilo
zaradi otrok, bi jo takoj popi-

hal kam, da bi stara nič več ne
slišala o meni.” — “Za božjo
voljo, kaj pa je prišlo med va-
ju?” sem ga vprašal. — “Hm,
se kar opravljen za en par mi-
vprašaj, šla je in si dala lase
priščit, da zgleda, kakor ena
koza.” — “No, to ni tako hudo
prijetu, da bi radi tega moral
scagat, misliš sem, da se ti je
kaj hujšega zgodilo. Pusti sta-
ro, naj si lase štuca, dokler jih
kaj ima,” sem pripomnil. —
“Noseri! Jaz pa tega ne trpim,
da bi moja stara na stara leta
si lase štučala. Ako je bilo 24
let tako dobro, naj bi bilo še za-
naprej.” — “Prijatelj, je že
res,” sem odgovoril na njegovo
ogorčeno izvajanje, “vendar
svet napreduje in gre naprej v
vseh modernih ozirih. Taka je
dandanes moda, tako se ženske
nosijo in tako je, pa amen. Vi-
diš, ti si navajen na vedno ena-
ke običaje, z drugimi beseda-
mi, ti si ‘old fashion,’ to je po
naše starokopiten,” sem prista-
vil. Da ga vi vidite, kako je po-
skočil. “Kaj, jaz starokopiten,
ki sem že 31 let v tej deželi! Noseri, young boy, you will not
talk to me like that.”

Med tem je zafulila v Millu
sirena uuuu... in treba je bilo
na popoldansko delo. Jaz sem
odšel na svoj prostor, on pa na
svojega. Cel popoldan je jezno
žvečil tobak in pljuval nekako
ogorčeno v stran. Nihče drugi
ga ni razumel, jaz pa sem ve-
del, kaj ga tare. Tako vidite,
dela preglavice nekaterim ved-
no spreminjajoča ženska moda.
Človek bi ne mislil, da je tako,
pa je tako. Ko sem zvečer pri-
šel domov iz tovarne, sem se
najprvo pošteno navečerjal, po-
tem pa sem naredil običajni
obisk v spodnji štuk, ki ga na-
vadno naredim vsak večer. Do-

bro sem si ga privoščil že spo-
laj, pa sem ga še malo flašco
prinesel seboj v sobo. Vlečem
se kar opravljen za en par mi-
nut, kar je moja navada takoj
po večerji vsak večer. Premiš-
ljeval sem razmere mojega pri-
jatelja. Morda se ravno zdaj le
prav pošteno kregata radi las,
ki si jih je dala žena porezati.
Najbrže je bilo tako. Kaj pa ti,
Tone, sem sebe vprašal, bi ti
tudi ne pustil porezati las svoji
ženi? Premišlujem in rekel
sem sam sebi, nikdar bi ne bil
tak. Kar bom jaz gledal, da bo,
bo to-le: pridna žena, da mi bo
skuhala in prala, pa rada ime-
la. Lase naj ima pa ostrižene
ali dolge, to mi bo deveta briga.
Še skoro rajši vidim, če bo ime-
la kratke, ne bo potem dolgih
lasi v jedi, ki mi jo bo kuhala.
Tako stališče vidite zavzema
Tone s hriba pri tem velevaž-
nem vprašanju. Na to pa pri-
mem “Slovenca” v roke. Pri čiš-
tanju pridem do dopisa iz
Bridgeport, Ohio. Mr. Miha Ho-
čevar piše, da imajo tamošnje
ženske jako rade moje dopise.
Prav je, če jih imajo, jaz sem
jim hvaležen za priznanje, ako
tudi jih ne poznam. Mr. Mihata
iz Bridgeporta pa poznam. Vi-
del sem ga pri nas v Jolietu.
Dobra duša je in vnet Slovenec.
Ko pride v Joliet, če dočakam,
mu bom stisnil desnico in ga
povabil na kalifornijčana. Po-
tem bova pa katero stuhtala o
tem in onem.

Rumunska kraljica je v Ame-
riki. To je, kajne, vredno, da
pošteno zavrisknemo juhuhej!
No, nič slabega ni to. Pravijo
nekateri, ki imajo dolge jezike
in ki radi ljudi obirajo, čez ka-
tere se sam Bog usmili, da je
kraljica pripeljala seboj tudi

lepo hčerko, ki bi ji rada dobi-
la ženina, ki bi imel kaj pod
palcem. Kraljica, veste, ni ne-
umna. Ona že ve, kaj bi rada.
Na Balkanu zadnje čase posta-
jajo precej brihtni, če smemo
tudi Rumunce šteti k Balkan-
cem. Tam bi radi bogatega že-
nina Amerikanca. Mladi Purič
pa bogato nevesto Amerikan-
ko. Nekateri ljudje, veste, vedo
natančno, kje jih čevlji žuli. In
taki ljudje so brihtni... Po
vsem svetu gre glas, da kralji
niso več za nas. Zdaj pa treba
presedlati iz ene aristokracije
v drugo. Tej je treba ženina,
temu nevesto itd. Kraljev sam-
cev ni več, ali pa jih je prema-
lo. In tako vidite, dragi moji,
kraljica je dobra mati svojim
hčeram, pa jih hoče preskrbeti
tudi v tem oziru. Najhujše pri-
tem je seveda pa to, da Tone s
hriba je samec, pa se za njega
nihče ne zmeni, niti kaka čika-
ška milijonarka, ne kaka kra-
ljčina hčer. Najbrže sem še
premalno poznan ali pa je kaka
druga smola pri tem. — “Tone
čak, še vse pride kar ni,” me je
tolažil zadnjič v mojem spod-
njem štku Martin, ko sva sti-
skala kalifornijčana in sva po-
stala pri njem tako kunštna, da
sva ugibala, kako daleč je Mars
od zemlje in kako bodo ljudje
prišli tja. Da, jaz čakam in ča-
kam, samo, da bi katera prišla.
— Oh, te Tonetove čenče, ko bo
spet vzkliknila sosedja, ko bo
brala moj dopis. Zato in samo
zato, da naši sosedji ne zraste
na glavi radi mojih dopisov in
čenč kak sivi las, naj o tem ne-
ham in naj krenem k novicam.

Kaj pa je kaj novega v Jolietu,
kaj? Predrta reč, že tri dni
nisem bil nikjer drugje kot do-
ma pa v millu. Kaj naj pa pi-

šem, da bo kaj novega. Aha, že
vem, ongi vi Jože s Hickory mi
je pravil: Veš Tone, zadnji
ponedeljek je po Broadway že
sneg naletaval. Zdaj pa baje
prerokujejo vremenski preroki,
ki so tudi vsi skupaj od samih
muh, da, ker je sneg naletaval
na 25. dan v mesecu, da bomo
imeli 25 velikih sneženih vihar-
jev to zimo. Pa recite, da inte-
ligentni ljudje ne verujejo več
v vraže? Jaz sem pa Jožeta ta-
koj potolažil, da na take pre-
rokbe ni dati nič. Vzemimo me-
ne. Jaz sem prešal kalifornijča-
na na 13. dan v mesecu, potem-
takem bi moral tudi samo tri-
najstkrat biti v rožah in žida-
ne volje to zimo, pa sem bil že
večkrat to sezono, kot je pa dni
v kateremkoli mesecu. Torej z
Jožetovo, kakor tudi vremen-
skih prerokov prerokbo ne bo
nič vsaj pri meni ne. S takimi
stvarmi se naj gre vsakdo solit
če hoče!

Previdnost in previdnost je
potrebna vsakemu. Samo to sla-
bo navado imamo ljudje, da isto
priporočamo potem, ko je pre-
pozno. Mrs. Mary Marg. Rozich
je po pomoti, misleč, da bo za-
vžila prava zdravila za svojo
bolezen, pa je zavžila strup, ta-
kozvani nitro-benzoate, ki se
rabi pri poliranju pohištva. Po-
segla je na polico misleč, da je
prijela za pravo stekleničico,
pa je prišla za strup. V straš-
nem razpoloženju se je nahaja-
la sirota. Zdravnik jo je dal
prepeljati v bolnišnico, kjer je
pa kmalu umrla vsled zastrup-
ljenja. Pokojna zapušča pet o-
trok in žalujočega soproga. Mo-
je sožalje vsem sorodnikom, po-
kojni pa mir in pokoj!

Čak me čak, ti presneta dol-
gokljunka ti, tako vedno špeg-
ljam za teboj, da le kaj, pa mi

ne prideš pred oči, sem dejal
zadnjič, ko sem jo videl, ki je
ravno krenila okrog kornerja
na North Hickory Street. Tekel
sem za njo, pa dolgokljunka je
hitrejša od mene in mi je ušla
v hišo št. 901 k družini Mr. in
Mrs. Jos. Kočevarjevi. Pa sem
misli, da bo prišla kmalu ven
in da mi kaj pove, kam se na-
merava iti, pa je baje šla čez
ene druge vrata ven in baje šle
v bolnišnico izročila svoj dar v
obliki čvrstega sinčka, ki ga je
Kočevarjeva družina nad vse
vesela. Mati se počuti dobro,
kakor tudi sinček. Srečni druž-
ni moje broadwayske čestitke!

Ako se me bo ga. Štoklja še
zanaprej tako ogibala, bom
primoran najeti detektive, da
bodo pazili na njo, drugače
bom pri poročevanju o njej
vedno netočen.

Zdaj pa če kdo verjame ali
pa ne, mene že roka boli od te-

ga-le pisanja. Čas je, da kon-
čam, Vas pa vse skupaj lepo
pozdravim in ostanem vsem
udani

Tone s hriba.

POLITIČNA SEJA ROJAKOV V BARBERTONU.

Barberton, O.

Dne 31. oktobra ob 7. uri zve-
čer ima tukajšnji državljanski
politični klub važno sejo v pro-
storih društva Domovina. Ker
je seja tik pred volitvami, zato
je jako velike važnosti. Vab-
ljeni ste vsi zavedni državljani,
da se iste udeležite.

S pozdravom! J. L.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radi pomanjkanja prostora
v tej številki, je moralo precej
gradiiva izostati. Tako je mo-
ral izostati tudi opis Kanade.
Vse pride na vrsto zopet pri-
hodnji teden.

GLASNIK

SHEBOYGANSKIH TRGOVCEV IN OBRTNIKOV.

Podpirajte trgovce in obrtnike v domači naselbini. Podpirajte trgovce, ki
podpirajo Vaš list. Omenite jim večkrat “Amer. Slovenca”, v katerem ogle-
šajo. S tem pomagate listu in trgovcem.

Those advertising in “Amerikanski Slovenec” deserve all support from
readers of this paper! — Always support your home town dealers and mer-
chants!

South Side Wood Supply

South 10th Str. in Alabama ave., Sheboygan, Wisc.
Se priporoča za nakup raznovrstnih drv vsem Slovincem in
Hrvatom.
ROK JURICEK, lastnik.

JERAY BROS.

434 PENN AVENUE, SHEBOYGAN, WIS.

JOHN GRANDLIČ

— URAR IN ZLATAR —

1103 N. 8th Street, Sheboygan, Wisc.
Se priporoča rojakom za nakup zlatnine, ur, prsta-
nov, itd.

W.A. PFISTER

JEWELER

On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

Home of the Chrysler Cars

(Dom Chryslerjevih avtomobilov)

\$750. do \$5590. F. O. B. Detroit
\$750. do \$5590. F. O. B. Detroit

W. A. Knaak Motor Co.

1326-1330 SO. 13th STREET SHEBOYGAN, WISC.

Prva slov. trgovina

— za —

sveže in suho meso,
vsakovrstne klobase in
grocerijsko blago

Se priporoča:

SUSCHA COMP.

931 Indiana avenue

Sheboygan, Wis.

RABITE

White Rock Gasoline

PREPRIČAJTE SE O KVALITETI

primerjajte z drugimi cenami, potem pa
kupite pri naših postajah in prihranite
denar.

GRASSE BROS. OIL CO.

8th & St. CLAIR 14th & ILLINOIS
11th & INDIANA
SHEBOYGAN, WIS.

VAS GLAS

če ga daste prihodnji torek 2. novembra GEORGE E. BRENNAN-U, ki kandidira za
senatorja države Illinois na DEMOKRATSKI listi, pomeni protest proti Volsteado-
vemu prohibicijskemu zakonu, protest proti nečastni imigracijski postavi in proti ko-
rupciji in zločinu.

GEORGE E. BRENNAN, kandidat za senatorja in vsi ostali demokratski kandi-
datje za kongres in druge razne urade so možje, ki so naklonjeni osebni svobodi in
za prosto svobodno imigracijo.

Vsi ti so proti raznim “Blue Laws”, ki zabranjujejo na nedeljo gledališke pred-
stave in druge zabave.

Vsi ti stojijo in so za pravico in resnico in za sposobnost v vseh javnih uradih.

Torej GLAS ZA DEMOKRATSKO LISTO POMENI:

1. glas proti prohibiciji,
2. glas proti korupciji in zločinu in za osebne svobodščine in
3. glas za znižanje davkov malim posestnikom.

PREDVSEM NIKAR NE POZABITE VOLITE SLEDEČIH:

George E. Brennan,

ZA SENATORJA,

A. J. Sabath

ZA KONGRESNIKA

in Anton J. Cermak,

ZA PREDSEDNIKA IN ČLANA OKRAJNEGA ODBORA

TO JE PRVIČ V ZGODOVINI

da imate priliko iti na volišče in se izraziti proti prohibiciji na ta način, da volite za
kandidate, ki bodo delali za odpoklic Volsteadeove postave. Kandidatje, ki
bodo delali za osebno svobodo, da bi se smelo zopet dobiti za primerno vredno ceno
pošten glaz pive ali vina, ne da bi bili pri tem kršilec kake postave ali pa podrženi
kakim persekucijam.

Glas za demokratski tiket je protest proti zakonu, ki dovoljuje vpade in pre-
iskave v hiše in domovanja in je obenem za odpravo špijonažnega sistema in za po-
vrnitev osebnih ustavnih pravic in svoboščin narodu.

Zato ne dajte se zapeljati nobenim agitatorjem. Ampak volite za celoten demo-
kratski tiket. To naj bo Vaš trdni sklep, da bote volili demokratski tiket to pot.

VOLITE ZA KANDIDATE, KI SO ZA PRAVICO IN RESNICO!

Volite gotovo

DEMOCRATIC TICKET

Mi vam povemo kako lahko

dobite 6% obresti na vaše vloge.

Če posadite drevo v slabo zemljo Vam ne ro-
di takega sadu, kot bi ga moglo.

Prav tako Vaš denar ne prinaša Vam obresti
kot bi jih mogel, ako ga ne vložite tako, da jih
vam prinaša.

Pridite k nam in mi vam povemo, kako je
vam dobiti po 6% na vaše vloge.

Metropolitan State Bank

CORNER LEAVITT AND 22nd STREET
CHICAGO, ILL.

Prva slovenska čistilnica in krojačnica v Jolietu!

Sprejemamo naročila za nove obleke po meri, pre-
delavamo nošene obleke, čistimo in gladimo.

POSTREŽBA TOČNA, CENE ZMERNE!

Rojaki podpirajte domače slovensko podjetje!

National Cleaners, Dyers & Tailors

Rudolf Požek, lastnik

1007 NORTH HICKORY ST., JOLIET, ILL.
Phone: 5963.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.Zedinjenih Državah
Severne Amerike
SEDEŽ: JOLIET ILL.
Inkor. v drž. Ill.
Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Glavni tajnik: JOS. LAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blaginik: SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. JOSEPH SKUR, 123-57th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1844 West 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.

POROTNI ODBOR:

FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.
ANTON ŠTRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOSEPH KLEMENČICH, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 30. junija 1926 je D.S.D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poskodnin in posmrtnin v znesku \$45,456.91.

Prosimo Slovence in Hrvatke, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ic). Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poskodbne in operacije.

ROJAKI, PRISTOJATE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

POSNEMANJA VREDNO.

Napredek vsakega društva zavisi od živahne agitacije. Društvo, kjer članstvo pridno agitira, rapidno raste. Da je to resnica, nam daje prav lep zgled društvo sv. Lovrenca št. 14 D.S.D. v East Pittsburghu, Pa.

Od časa, kar jaz opravljam posle gl. tajnika, se je članstvo omenjenega društva skoraj potrojilo. K temu so veliko pripomogli agilni in delavni uradniki, kateri so članstvu dajali dober zgled. Letošnje leto sta se posebno odlikovala sobrat George Miketich, predsednik društva, kateri je to leto pridobil 10 novih članov(ic). Drugi pa je sobrat Thomas Oblich, kateri je to leto pridobil 9 novih članov(ic).

Sobrat George Miketich in Thomas Oblich sta nam posebno znana od zadnje konvencije v Chicago, Ill., ko sta zastopala zgoraj omenjeno društvo. Kakor sta bila delavna na konvenciji, tako sta delavna tudi doma v krogu svojega društva. Sobrat George Miketich je že silno veliko storil za društvo sv. Lovrenca in D.S.D. Kot tajnik društva je bil mož na svojem mestu ter je svoje dolžnosti natančno in točno opravljal. Kot predsednik sedaj že dve leti spodbuja članstvo. Da njegov dober zgled ni brez uspeha, kaže to, da tudi drugi pridno delajo za društvo. Sobrat Thomas Oblich pa je posebno aktiven po zadnji konvenciji. On pravi, da mora društvo sv. Lovrenca imeti do konca leta 150 članov(ic). Vpoštevajoč agilitost odbornikov in ostalega članstva, sem prepričan, da bodo to število tudi dosegli.

Apeliram na vsa društva, da posnemajo zgled društva sv. Lovrenca. Sedaj je najlepša prilika za agitacijo, ker je pristop v oba oddelka popolnoma prost še do konca tega leta. Ako se vsi poprimemo resnega dela, bomo to leto še lahko veliko dosegli.

Zahvaljujoč se društvu sv. Lovrenca za njih dosedanje delo, ostajam z bratskim pozdravom na vse člane in članice Družbe sv. Družine, Vaš udani sobrat

Josip Slapničar, gl. tajnik D.S.D.

V a b i l o

NA IGRO V TREH DEJANJH

‘Poslednji mož’

ki jo vprizori

Slovenski Katol. Dramatični Klub

V CHICAGO

V ŠOLSKI DVORANI, LINCOLN & 22nd STS.

v nedeljo, 31. oktobra 1926

OB 3. POPOLDNE IN OB 8. ZVEČER

VSTOPNINA

K popoldanski predstavi za odrasle 50c, za otroke 15c.

K večerni predstavi za vse brez razlike 50 centov.

OSEBE V IGRI:

Petelin, hišni posestnik v Ljubljani.....Mr. S. Hrastar
Petelinka, njegova žena.....Mrs. A. Zakrajšek
Helena, njuna starejša hči.....Miss S. Mladič
Zdenka, njuna mlajša hči.....Miss Mici Koporc
Jaroslav, njen sin, študent.....Mr. L. Skala
Inženir Sodar, Zdenkin ženin.....Mr. J. Pfajfar
Doktor Gabriček, Helenin ženin.....Mrs. Jos. Rot
Tončka Kavčičeva, študentka, Jaroslavova
znanka.....Mrs. A. Skala
Barica, služkinja pri Petelinovih.....Miss P. Piber
Vojak, njen fant.....Mr. J. Pernič
Igra se vrši dandanes v Ljubljani.

Ker je Dramatični klub last vseh chikaških društev, zato je dolžnost članov katerega koli društva, da Klub podpirajo pri njegovem delu za povzdigo naselbine. Vabimo Vas torej k najobilnejši udeležbi.

ODBOR.

Tolmačev kotiček.

Terorizirati (lat. terror — tudi drugače bolj plitkega mišljenja, pravimo, da je naivna. Slovensko bi dejali priprosto. Na pr.: Oče, ki svoje otroke vzgaja le v strahu, da trepetajo pred njim in ga ne ubogajo iz ljubezni, ampak zato, ker se ga boje, terorizira svoje otroke.

Okupirati (lat. occupare) znači zasesti ali prisvojiti si. Francija je na pr. po vojni okupirala nemško ozemlje v Porurju.

Absorbirati (lat. absorbare) pomeni vzléči v se, vsesati. Na pr.: Pivnik absorbira črnino.

Degeneriran (lat. de-genus) znači, da je kaka oseba ali pa tudi celi narod že popolnoma propadel, da več skoraj ni upanja, da bi se poboljšal. Slovensko izrodek, propalica.

Naiven. O osebi, ki vse verjame, kar mu kdo natveze, in je

Kolosalen znači nekaj velikega, torej tudi neverjetnega ali čudovitega. Rabi se v stvarnem, kakor tudi v notranjem, duševnem smislu. Na pr. Kolosalna zgradba, pa tudi kolosalni uspeh in kolosalna zabava.

Po vsej ameriški Sloveniji gre glas: le "Am. Slovenec" je za nas! Zakaj bi ne bil tudi za svojega prijatelja (co)? Nagovori ga (jo), da si ga naroči!

TOVARNA VAM NUDI
Kotičke novega modela,

ki so narejeni POSEBNO MOČNO iz bakra s 5 palčno k piko in cevko. Lahko se čistijo. Kapica ni nobene težave ne dela ko se jo od strani, tudi se ni treba bati, da bi se opekli. Kapica se z lahko odstrani in natakne, le malo je treba odnehati to zadnji vijak na vrhu. Varno, praktično, enostavno in trpežno. Niste videli tako finega predmeta za tako nizko ceno. Za domačo uporabo ni boljšega. Celotno življenje vam bo služilo v popolno zadovoljnost. Pošilja samo proti gotovemu plačilu. Naročilu je treba priložiti denar ali ček. Naročilo izvršimo nemudoma, nabavite se enega.

HOME MANUFACTURING CO.
18 E. Kinzie St. Dept. M. 43,
Chicago, Ill.

NAROČNIKOM V STARI DOMOVINI

naznanjamo, da je nekaterim že potekla naročnina za list. Poglejte na številko poleg vašega naslova. Prva znači mesec, druga leto. Ako je poleg vašega imena številka 10-26 je to znamenje, da je vam potekla naročnina v mesecu oktobru. Ker se s pošiljanjem lista v staro domovino veliki stroški, in je treba liste visoko frankirati, zato je potrebno, da je naročnina kolikor mogoče poravnana sproti. Prosimo torej vse one, ki naročajo list za svoje domače v staro domovino, naj naročnino, ko poteče, čimprej poravnajo, da se pošiljanje lista ne ustavi.

Upravišтво
"Am. Slovenec."

ALI SI TI ŽE VOLIL(A), ZA PETKRATNO ALI ŠESTKRATNO IZBAJANJE "AM. SLOV." — AKO NISI ŠE, POSLUŽI SE TAKOJ TE GLASOVNICE.

GLASOVNICA

Podpisani Vaš naročnik (ca) glasujem:

za šesto številko Amer. Slovenca na teden in obljubljam, da bom svojo naročnino \$6.00 letno redno plačeval(a) ter povsod in ob vsaki priliki agitiral za list in skušal vse svoje prijatelje pridobiti za Amer. Slovenca.

naj ostane naš list Amer. Slovenec petkrat na teden, dokler se delavske razmere ne zboljšajo in list dobi še več naročnikov. Med tem pa bom pridno agitiral (a) za list in skušal(a) pridobiti vse svoje prijatelje, da postanejo naročniki najstarejšega slovenskega lista v Ameriki — AMERIKANSKEGA SLOVENC.

(Lastnoročni podpis naročnika)

(Naslov)

(Naredite križ pri predlogu, za katerega glasujete.)

ZOPET NAPAD NA POŠTNI VOZ DOLENSKEGA VLAKA.

V spominu je še zadeva poštnega poduradnika Kalana, končana nedavno pred ljubljansko poroto, ki ga je oprostila obtožbe, da je fingiral napad, ko je vršil službo v poštnem vozu kodrškega vlaka. Svoči se je pripetil nov zagoneten primer napada na pošto ambulanco.

Iz Šmarja je odšel večerni potniški vlak ob 20.06 proti Ljubljani, kamor prihaja ob 20.40. Komaj je vlak zapustil predor in vozil proti Škofljici, sta se na deski ob poštnem vozu nenadoma pojavila dva moška in oddala iz revolverjev dva strela skozi okno na poštnega manipulantu Leopolda Cudermana iz St. Vida. Krogli sta razbili šipo, nista pa zadeli

cilja. Poštni manipulant je takoj potegnil zaslon zavoro, na kar se je vlak sunkoma ustavil, a roparja sta medtem že odskočila in izginila v temi.

Ko je prispel vlak v Ljubljano, so poštni in policijski organi takoj zaslišali manipulantu Cudermana. Oblastva so nemudoma uvedla preiskavo, da izsledijo napadalca.

PREDOR SKOZI KARPATE.

V kratkem bo v Rumuniji dovršeno izredno važno tehnično delo, namreč preboj Karpatov s predorom pri Teltuju. Predor

DOLG ČAS.

ki je navadna posledica pustih jesenskih in zimskih večerov, si najučinkovitejše

PREŽENEŠ

Z DOBRO KNJIGO.

Da omogočimo našim čitateljem nabavo tega razvedrila, smo sklenili, razprodajati knjige iz naše zaloge po izredno znižanih cenah. Da pa boš deležen te ugodnosti, naroči celo skupino, kakor sledi:

- 1) **Otroka kapitana Granta.** Zelo napeta povest, ki te vodi po afriških pustinjah, po Tihem oceanu, te popelje med avstralske divjake in ljudožrce ter nadalje okrog sveta. Cena.....\$2.00
- 2) **Takšni so.** Zgodovinska povest. Begunka. Drama v treh dej. — Obe deli je spisal naš pisatelj Detela. Kdor je že čital kako njegovo povest, tistemu ni treba te knjige še priporočati. Cena.....\$0.40
- 3) **Vrtec.** Časopis s slikami, namenjen sicer mladini, a je v njem tudi za starejše mnogo koristnega čtiva. Cena.....\$0.75
- 4) **Pamet in vera.** Kdor se količkaj zanima za malo znanstvenega razmotrivanja, bo z veseljem segel po tej knjigi. Cena.....\$0.45
- 5) **Prilike patra Bonaventure.** Knjiga je sestavljena iz samih mišnih in zanimivih dogodbin iz resničnega življenja. Cena.....\$0.35
- 6) **Od srca do srca.** To knjižico bi moral čitati vsak ameriški Slovenec. Cena.....\$0.20
- 7) **Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov.** Koliko je naših rojakov, ki nimajo niti pojma o preteklosti našega naroda. Vzemij v roke to knjižico, da se malo seznaniš z našo zgodovino. Cena.....\$0.25

Skupaj.....\$4.40

Poleg teh sedmih knjig damo še eno, OSOMO, katere vsebino si pa lahko vsak sam izbere, namreč sporoči naj nam, hoče-li povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno knjigo. Nato mu bomo mi izbrali iz določenih vrst primerno knjižico.

Tistemu, ki naroči vse te knjige skupno, damo izredno visoki popust, skoraj 40%, tako da ga bodo stale knjige le malenkostno svoto \$3.00.

Pošli ta znesek v Money Order, Draftu ali pa v gotovini na naslov

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Obenem nam sporoči, kake vrste knjigo si želiš kot osmo knjigo, namreč ne imenuj knjige z imenom, ampak povej le, ali želiš povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno. Naročilo bomo nemudoma izvršili.

ANTON J. CERMAK-A

priporočajo
TRGOVCI IN PODJETNIKI

Spodaj podpisani državljani Cook okraja, smo imeli priliko opazovati delovanje uradnikov raznih uradov. Zavedamo se tega, da morajo zastopati višje urade le možje, ki so za to sposobni. To so taki, ki imajo izkušnje, izobrazbo, energijo in popolno sposobnost, pa tudi morajo umeti težave ljudstva in delati za njihov blagor. Kakor to dela ANTON J. CERMAK, ki je član in predsednik od Board of County Commissioners in od Forest Preserve District of Cook County. Stejemo si v dolžnost, da javno izjavimo, da zaupamo popolnoma ANTON J. CERMAK-U, katerega priporočamo za zopetno izvolitev. Voli te vsi za njega, ne glede na to, h kateri stranki spadate.

Anton J. Makowski
Leo Szezepanski
Adolph D. Weiner
John Vucetich
Otto F. Ring
Charles E. O'Connor
William Friedman
Sig. C. Fish
Joseph Macek, Jr.
John Krmpotich
Frank Banich
Charles Werner
Otto Kerner
George Smith Hall
Michael Cozzi
Mathew D. Dwyer
Robert Simpson
Charles Coja
Nels Christian Holter
Joseph Z. Uhrli
Otto E. Michoff

ITALIAN ACCORDEONS

Mi izdelujemo in importiramo vse vrste prvovrstnih in roko delanih italijanskih harmonik, ki so najboljše na svetu. Imamo 10 let. Naše cene so izmed vseh najnižje. Instrukcija za nastojanje za kupca. — Pišite po katalog ZASTONJ.

RUATTI SERENELLI & CO.
1014 Blue Island Ave.
Dept. 67 Chicago, Ill.

NA TISOČE POSESTEV NA PRODAJ.

Rojaki, ki se nameravate povrniti v stari kraj in želite za nizko ceno kupiti kakšno trgovino, gostilno, žage ali mlino, ali druga posestva, naj se zaupno obrnejo na spodnji naslov. Dam najnatančnejša pojasnila in sicer vsakemu, ki pošlje dva dolarja za stroške in odgovor.

M. Miklič

p. Rimske Toplice, Čveta,
h. št. 14, Slovenija, Jugoslavija
č.p.s.

LEPA PRILIKA

za fante in moške skušene in ne skušene za delati v Roseland ali katerikoli drugi garaži v mestu Chicago. Poznati morajo dobro mesto, govoriti in brati angleški jezik. Služba stalna, delo je, voziti zaprte avtomobile. Plača povprečno \$35.00 na teden in zavržen prilika za dobro bodočnost. Nič umivanja ali pranja, niti popravljanja ne. Vprašajte za delo na: 57 East 21st Street, Chicago.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKE! Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.
1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill.
Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

so začeli graditi meseca julija leta 1924. Tunel meri 4377 metrov ter je najdaljši predor v Rumuniji in eden največjih v Evropi sploh. Tunel je obenem edini v Rumuniji, ki je zgrajen za dvotirno železnico; sega od Brašove proti vzhodu do Nohojasija in dalje do Buzana. S tem predorom bo dobila Erdeljska najkrajšo zvezo s črnomorskim pristaniščem.

Stroški za gradnjo predora znašajo okoli 1 milijardo 250 milijonov lejev. Gradbena dela je izvršila berlinska firma Julius Berger.

MALI OGLASI.
HIŠE IN LOTE

3-5 SOB FLAT, \$9500, rent \$105 na mesec. 4017 N. Kilbourn Ave. 81-p do p

2 STAN. HIŠA zid., po 5 sob, hot w. lt., takoj za dobiti, \$12,500; samo \$1500 takoj, ostalo kakor rent. 6237 W. Grand Ave. 69-p do p

ZID. BUNGALOW 5 SOB. Na novem Wood Blvd. Lota 65x135, garaža zid., hot w. lt., vse moderno improvements. Proda radi kupčije. W. W. Huggert, 69 Wood St., Hazel Crest, Ph. Hazel Crest 8787-J 73-p do p

BUNGALOW vse moderno za nizko ceno 5 sob, zid. trdi les, porč zadaj; garaža za 3 kar. vknjižba 5/8 odst. Lastnik 3314 W. 62nd Pl. 03-p

HIŠA 4 SOB, elektrika, kopel, nizka cena za takojšnjo plačilo. 5350 S. Union. 04-p do p

UGODNA PRILIKA

RESTAURANT na lepem kraju, dobra kupčija. Englewood 7975. 82-p do p

BARBER SHOP NA PRODAJ; 6 stolov, proda radi bolzni, polovico takoj. Elmer Andrew, 1424 Champa St., Denver, Colo. 76-p do p

RESTAURANT prodaj; 3 sobe za stan; dolgi lease. 2424 Carson St., Pittsburgh, Pa. 72-p do p

ZAMLEKARSTVO IN TRUCK farm. 100 akr, ograjene; 70 akr, obdelane, 30 akr. gozda in pašc; 6 sob hiša, hlev 40x50; vel. kokošnjak, sušilnica, 2 vodnjaka, studenč; ob tlakovani cesti š. 9. šole, cerkev in trg blizu. Mora takoj prodati, tudi voz, mule in opremo. E. P. Ellis, First Nat'l bank bldg., Cape Girardeau, Missouri. 01-p

SHOE REPAIR SHOP bi rad takoj prodal; zapusti mesto. 3150 Easton. 05-p do p

PRODA ALI RENTA malo gledališče blizu nove mestne hiše v Lexington, Ky. H. S. Mathis, 722 E. High St., Lexington, Ky. 02-p

FARME NA PRODAJ

VEČ DOBRIH FARM; vel. in male; v bližini Derma in Calhoun City, Miss.; tudi več gozdov — 16 in pol ure do St. Louis, Mo. na Mobile & Ohio železnici. Šole, cerkve in trgi v bližini. Ako se hočete počutiti kakor doma, pridite semkaj. Pišite kaj bi radi. J. A. Hardin, Derma, Miss. 06-p

160 AKR. FARME 6 mil. južno od Seneca, Ill., ob dobri cesti. 75 milj do Chicago. P. O. Box 317 Seneca. 07-p

POHIŠTVO NA PREDAJ
POHIŠTVO in vel Acorn peč, nizka cena. 4507 Nevada, 2 nadst. 78-p do p

5 KOS SET za spalno s orlov, les, pis. miza, svet. kakor novo. Sunny 7335. 08-p, t.s.r

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Trnovska znamka reg. v pat. ur. Zdr. dn

Slaven Zdr. več kot 50 let.

Glejte za trnovsko znamko.

SIDRO.

Izšel je

KOLEDAR

"Ave Maria"

ZA LETO 1927.

Letošnji koledar je krasna knjiga. V njem je opisan obširno evharistični kongres s številnimi slikami. Zanimiva so poročila iz slovenskih naselbin, kakor tudi vse ostalo čtivo. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da sežejo pridno po njem. Stane s poštnino vred samo 50c. Naroča se od:

AVE MARIA,
Box 443. Lemont, Ill.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoaga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohitve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2013 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

ZGODBE NAPOLEONSKEGA VOJAKA

Francoski spisal Erckmann-Chatrian,
Poslovenil Al. B.

"Povsod se vse giblje... vse hiti... Samo ti tega še ne razumeš, rekrut. A on je tu, čutim ga po vsem telesu. Le poglej, tam doli po cestah, kako dirjajo kurirji... Povsod se je začelo novo življenje. Le počakaj, ko pride prvi dan, boš že videl: cesarskim in kozakom niti ni treba natikati očal, da vidijo, je li pri nas — to opazijo takoj."

In narednik se je smejal v dolgo brado. Imel sem občutek, kakor da me čaka velika nesreča, a bil sem primoran, delati vesel obraz.

Da povem na kratko: narednik se ni motil, kajti tisti dan okrog treh popoldne so se pričele pomikati vse čete, ki so bile nastanjene okrog mesta. Ob petih smo stopili tudi mi pod orožje. Maršal knez Moskovski je prišel v mesto z veliko množico častnikov in generalov, ki so bili njegov štab, takoj nato pa je prišel v trdnjavo general Souham, star, belolas častnik, ter nas je pregledoval na trgu. Z močnim glasom, tako da ga je vsakdo lahko razumel, nam je rekel:

"Vojaki! Vi boste tvorili del avantgarde tretjega armadnega zbora! Pomislite, da ste Francozi. Živio cesar!"

In vse je zakričalo: "Živio cesar!" in po trgu je odmevalo z grozno silo.

Nato je odšel general s polkovnikom Zapfom.

Še tisto noč so nas nadomestili Hesi in zapustili smo Erfurt v spremstvu desetega huzarskega polka in enega polka badenskih lovcev. Ob šestih ali sedmih jutraj smo bili pred Weimarjem ter v svitu vzhajajočega solnca ugledali vrtove, cerkve in hiše z gradom na desni.

Tam smo napravili tabor, huzarji pa so odjahali v mesto poizvedovat. Okrog devete ure, ko smo ravno kuhali, smo nenadoma v daljavi slišali streljanje. Naši huzarji so bili v mestu naleteli na pruske huzarje, pričeli so se bititi ter streljati se s samokresi. A to se je godilo v taki daljavi, da o boju nismo opazili ničesar.

Čez eno uro so huzarji prišli nazaj. Izgubili so dva moža. To je bil začetek vojne.

Na tem kraju smo ostali pet dni, med tem časom pa se je ves tretji armadni zbor pomikal naprej. Ker smo tvorili prednjo stražo, smo morali iti preko Sulze in Warthaua. Tam smo prvokrat ugledali sovražnika: kozake, ki so se vedno umikali izven strelske daljave. In čim bolj so se umikali oni, tem srčnejši smo bili mi.

Jezilo me je, da je Cebedej rekel nekako slabe volje:

"Ali se nikoli ne bodo ustavili?"

Jaz sem si mislil: "Ako se umikajo — kaj si moremo želeči boljšega? Zmagamo, ne da bi se nam bilo zgodilo kaj hudega."

Nazadnje pa so se vendar ustavili na nasprotnem bregu dokaj široke in globoke reke. Videli smo, kako so se pripravljali, da nas posekajo, ako bi hoteli iti preko reke.

Bilo je 29. aprila in nočilo se je. Lepšega solnčnega zahoda si ni bilo mogoče misliti. Na oni strani reke se je širila nedogledna ravnina. Na rdečem ozadju, ki ga je tvorilo nebo, se je črtal metež teh jezdecev z naprej štrlečimi čakami, zelenimi suknjiči, majhnimi, pod pazduho visečimi torbicami za patrone in sinjimi hlačami. Bolj zadaj so stali sulčarji. Narednik Pinto jih je spoznal: bili so ruski lovci — jahači in kozaki. Poznal je tudi reko in je rekel, da je Saala.

Približali smo se reki, kolikor mogoče, da bi streljali na jezdece, ki so se umaknili in nazadnje izgubili v večerni zarji. Potem smo ob reki napravili tabor in razpostavili straže. Na levi strani je bila vas. Tja je odšel oddelek poskušat, da bi dobil meso za denar, kajti odkar je bil prišel cesar, smo imeli povelje, da moramo vse plačati.

Po noči, ko smo kuhali, so prišli še drugi polki naše divizije. Tudi ti so se utaborili na bregu. Zelo lep pogled je bil na žarke, ki jih je ogenj metal preko vode.

Nikomur se ni ljubilo spati. Cebedej, Klipfel, Fuerst in jaz smo sedeli okrog istega kotla ter govorili med sabo:

"Jutri bo pa drugače, ko bomo poskusili prekorati reko. Naši tovariši v Pflzburgu, ki zdaj pri 'Divjem možu' praznuje svoje vrčke, gotovo ne slutijo, da čepimo tu ob reki in jemo kos kravega mesa, da spimo na golih tleh in si pridobivamo v ude trganje za stara leta; kako nas bodo sekale sablje in podirale puške prej, nego si mislimo, o tem niti ne govorimo."

"Kaj me briga," je rekel Klipfel. "Življenje je že tako urejeno. Meni ni prav nič do tega, da bi ležal na perncah in živel od dne do dne enako. Ako hoče človek res živeti, se mu mora danes goditi dobro, jutri slabo — izprememba človeku dela veselje. Kar pa se tiče strelav iz pušk, udarcev s sabljo in u-bodljajev z bajonetom, jih bomo, ako Bog hoče, toliko zadali, kolikor jih prejmemo."

"Prav praviš," je rekel Cebedej, ter si zapalil pipo. "Jaz sam zase upam, da moja smrt, ako padem, ne bo posledica tega, ker udarcev in sunkov, ki sem jih dobil, nisem vrnil."

Tako smo se pomenkovali par ur. Leger se je bil zaval v plašč, pomolil noge proti ognju in zaspal; kar zakliče straža kakih dvesto korakov od nas: "Kdo je?"

"Francija!"

"Kateri polk?"

"Šesti redovni polk."

Bili so maršal Ney in general Brenier s pionirskimi častniki in artilerijo. Maršal je bil odgovoril "šesti redovni polk," ker je že naprej vedel, kje ležimo.

To nas je veselilo in ponosni smo bili na to. Videli smo, kako je z generalom Souhamom in nekaterimi drugimi višjimi častniki jezdil mimo in smo ga dobro spoznali, dasi je bila noč, kajti nebo je bilo posejano z zvezdami, luna je izhajala in videlo se je skoro kot po dnevu.

DOBRO MESO JE
VEDNO OKUSNO

V naši mesnici se dobi vedno najbolje sveže, suho in vsakevrste dobro meso. Isto-tako grocerijo. — Na rokah imamo vedno vsakevrste sadje in zelenjave. Postrežbo, točnost in zmerne cene jamčimo.

JOSEPH KUKMAN

Grocerija in mesnica
1837 W. 22nd St., Chicago
hone: Canal 5634 p

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU
IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ...

Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

ROJAKOM V
WAUKEGAN-NORTH CHICAGO

Priporočam svojo trgovino z mešanim blagom in obnavljam. V zalogi imam vsakovrstne obleke, vsakovrstno spodnjo obleko "Cooper's Underwear", srajce za pranje in za na delo, klobuke in sploh vso opremo za celo družino.

Pridite in prepričajte se, da je pri nas dobro blago, zmerne cene in ista postrežba kakor kjerkoli drugje.

Se priporočam v naklonjenost

FRANK OPEKA

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM
502-10th St., WAUKEGAN, ILL.

SLOVENSKA PRALNICA

Prinesite perilo k podjetju, kjer je dobra postrežba in delo prvovrstno. Mi napravimo vaše perilo belo ko sneg. Ne vporabljamo škodljivih kemikalij, najsi bo perilo še tako tanko in delikato, prav nič se ne pokvari. Le ena poskušnja in prepričali se boste, da je naše delo brez konkurence. Vozniki pridejo na dom po perilo, pokličite

Canal 7172 ali 7173

Naše geslo je: "Dobro in solidna postrežba." Za delo jamčimo!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

1727 West 21st Street,

Chicago, Ill.

J. L. TELSER

Domača trgovina za domače potrebe — z zmernimi cenami.

2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PHONES: Canal 6138 — Roosevelt 2107

Približuje se čas, ko bomo morali skrbeti zato, da napravimo naše domače gnezdo gorko in udobno. Zasiguramo vas, da bodo vse to naredile naše peči.

Imamo veliko izbero vsakovrstnih peči za parlorje. Oak peči za mehki in trdi premog. Cena od \$12 naprej.

Kuhinjska peč (Kitchen heater) dobite od \$17.50 naprej.

Bungalow peči in kombinacija za plin in premog emajlirano, cene od \$69.50 naprej.

Poleg tega imamo v zalogi vsakovrstno pohištvo, radio, preproge, sploh vse kar se potrebuje pri hiši. Pridite k vašemu sosedu in prepričali se boste, da lahko prihranite, ako tukaj kupite vaše potrebe. — Mi smo založeni z vsem. — Proti gotovini ali na obroke. — Pridite gotovo pogledati predno greste drugam. — Govorimo slovanske jezike.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Spokornikove — misli.

Neki "Spokornik" je pisal v Prosveto o učinku škofove kape v Milwaukeeju. Jaz sem mu odgovoril tako, da sem to, kar je on baje povedal sarkastično, raztolmačil malo bolj drastično. Vestnik mu v "Mislih" priskoči na pomoč. Ali je morda sarkazem (?) Spokornika in "umska moč" Misli od enega in istega drevesa? Izgleda tako.

Baje sem se jaz blamiral, ker s svojo "umsko močjo" nisem kos sarkastičnim puščicam in ostremu orožju. Vem, vem. Blamajo bi bil Vestnik visoko obesel na kol, ko bi je kaj bilo, tako pa je ostalo samo pri besedah, za katere ni treba nobene logike. Vse izgleda, da je škofova kapa porezala Spokornika in "umsko moč" v Vestnikovih Mislih.

***
"Umska moč" in Vestnik v Milwaukeeju.

Ko sem na neke misli v "Mislih" opozoril na umsko moč verskega prepričanja, je stvar gospoda okoli Vestnika tako pogrela, da so šli in napisali poseben članek "Umska moč in Rev. Trunk." To je bilo namerjano meni, naj bo nekaj tudi za Vestnik.

Stvar zasluži pomilovalen smehljaj. Ljudje, ki kaj takega pišejo, govorijo zasmehljivo o logiki drugih, ko je njih lastna logika prav vse, samoleglogika ni, oziroma nimajo logične doslednosti, ko pošiljajo svoje tirade med svet.

Vestnik stoji na materialističnem naziranju. Za njega toraj ni Boga, ni duše, ni posmrtnega življenja, ni vere, ni cerkve, vse to je za njega goli humbug. "Umska moč," o kateri sem jaz govoril, je sezidana na prazen nič, in on sam pravi: "Od kdaj je versko prepričanje umska moč, ne vemo, in mislimo, da tudi rev. Trunk tega ne more pojasniti." Te umske moči toraj ni nikjer.

Zdaj pa pogledajmo, kaj vsa ta umska moč po Vestniku zmore! Po Vestniku je ta moč "temelj zatiralcev ljudstva," "moči kapitalizma, imperializma, današnjega družabnega reda." Ta moč "pouzroča, da se večina ljudstva ne zaveda svojih pravic, svoje moči, svoje veljave, svojega človeškega dostojanstva." Ta moč je "omogočila svetovno vojno," "omogočava današnje nevzdržljive razmere, ker podpira, vzdržuje vse ustanove, vse, kar služi poenotnjenju ljudstva, in zadržuje razširjenje izobrazbe, resnice in pravice." Ta moč je naredila, "da ljudstvo ni videlo grozne komedije, ko je papež blagoslovljal morilno orožje..." Ta moč je "sejala v Sloveniji strupeno sovraštvo proti sovražnikom domovine, kričala je proti nemškemu kaiserizmu, blagoslovljala beografske parazite, zaslepila ljudstvo, da ni videlo lumparij prodanih značajev in prostituirane vstano-ve." Ta moč je kriva, "da so narodi ločeni v Evropi po krivičnih mejah, se ovira gospodarski napredek, ni sloge, samo sovraštvo in se pripravljajo bodoče vojne, so narodi pod jarmom zatiralcev, so milijoni delavcev na cesti, strdajo stotisoči in umirajo gladu..."

Več člankarju ni šlo v pero. Čudna moč, ki je ni, in sloni na samem humbugu, pa ima tako — moč!

Zdaj pa se ozrimo na Vestnikovo "umsko moč," moč, "katero razširja socializem." Ta moč "vsposablja ljudske mase, da spoznajo resnico in pota do rešitve, dela za odpravo sedanjega družabnega reda, ki pomeni odpravo mej, ki dandanes ločijo narode, vpostavitve

Združenih socialističnih držav Evrope, in s tem neizmerni, prosti razvoj gospodarstva..." in sam Bog ve, za kaj vse še vsposablja ta — moč.

Člankar se je k sreči še spomnil, da je "umska moč," ki jo razširja vera, utisnila klerikalni podporni organizaciji pečat sramote, ko se je zavzela za interese velikih roparjev na Wall Streetu, v Londonu in Parizu, in je sprejela resolucijo proti — mehiški vladi. Ko je zapel slavo mehiškim bratcem, je skončal.

Čudom se mora človek čuditi, da "umska moč" Rev. Trunka, ki sloni na praznem nič, toliko zamore, dočim "umska moč" Vestnika tako nekako počasi napreduje, dasi sloni na goli resnici in pravici. Kje je doslednost?

Vestnik namigava na "duševno kakovost čitateljev A. S." Ali niso tudi Vestnikovi čitatelji gotove kakovosti?

***
V isti številki Vestnika.

"Umska moč" Vestnika se ogreva za Zedinjene socialistične države v Evropi. Nimam nič zoper to, kakor prav nič zoper izpeljive in mogoče gospodarske zahteve socializma. Zopet je pa čudno, da Vestnik v isti številki prinaša izvajanja češkega pisatelja Čapka, ki pravi: "Stvaritelj je zamislil Evropo majhno. Še več, razdelil jo je na majhne odseke, da bi mogla naša srca najti zadovoljstvo ne v pojmu neskončnosti, marveč v dojmu različnosti. Američka nas kvari, ko nam daje svoj zmisel za velikanstvo. Evropa se bo pogubila, brž ko si prisvoji to vneto navdušenje za razsežnost. Mera, ki se prilaga Evropi, je kakovost, vrлина, nikakor pa ni količina ali množičnost. Za nas je lepa Venera, ne pa orjaški kip Svobode."

Ali smo morda samo izrezali in prilipili?

***
Do tretjega gre rado.

Delavska Slovenija se je preselila v večnost, in z njo men da tudi Ljubljanska srajca. — Vsakdo zapusti sled, ki jo je začrtal. Dvakrat se je srajca zlagal, da me je videl na kongresu. Ker je bila stvar vendar predebela, je pri odhodu v nirvano izpustil v javnost tretjo laž, da "namesto, da bi se bogu molil, rajši je (Trunk) prodal tikete za tren. Procenti so bili dobri in Trunk je tudi nekaj zaslužil. To je tudi delo vse ustanove, vse, kar služi poenotnjenju ljudstva, in zadržuje razširjenje izobrazbe, resnice in pravice." Ta moč je naredila, "da ljudstvo ni videlo grozne komedije, ko je papež blagoslovljal morilno orožje..." Ta moč je "sejala v Sloveniji strupeno sovraštvo proti sovražnikom domovine, kričala je proti nemškemu kaiserizmu, blagoslovljala beografske parazite, zaslepila ljudstvo, da ni videlo lumparij prodanih značajev in prostituirane vstano-ve." Ta moč je kriva, "da so narodi ločeni v Evropi po krivičnih mejah, se ovira gospodarski napredek, ni sloge, samo sovraštvo in se pripravljajo bodoče vojne, so narodi pod jarmom zatiralcev, so milijoni delavcev na cesti, strdajo stotisoči in umirajo gladu..."

***
NAJGLOBKEJŠA TOČKA
OCEANA JE 9435 M.

Tokyo, Japonsko. — Japonci so premerili globlino oceana v bližini Izu otokov in prišli do najglobkejšee točke, ki meri 9435 metrov. Doslej se je smatralo za najglobkejšo točko 8500 metrov, katero je našla ameriška bojna ladja Tuscarora v bližini Kurili otokov.

***
NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom in prijateljem listov "Amer. Slovenec" in "Ave Maria" v državi Minnesoti in Michigan naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za omenjena lista, oglase in vse, kar je v zvezi s temi listi. Prodaja tudi "Družinsko pratio" za l. 1927. in Koledar "Ave Maria." Vsem ga toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katoliški ločijo narode, vpostavitve

Uprava "Amer. Slovenca."

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora
za slabe zobe.

Casi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentisto delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika
D'Arcy poslopje, 2. nadstropje — 4. štv. sobe 204
Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS
JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odpri: od 9.
zjutraj do 8.
zvečer.

V nedeljo
od 10. zjutraj do
12. opoldne.